

**WET OP OPENBARE OUDIT
NO. 25 VAN 2004**

[GOEDGEKEUR OP 14 DESEMBER 2004]
[DATUM VAN INVOERING: 1 APRIL 2004]

(Engelse teks deur die President geteken)

Hierdie Wet is opgedateer tot *Staatskoerant* 42045 gedateer 20 November 2018.

hangende wysiging deur

**Wysigingswet op Wette Rakende Bepaling van Besoldiging van Ampsbekleërs van Onafhanklike
Grondwetlike Instellings, No. 22 van 2014
(bepalings nog nie geproklameer nie)
Wysigingswet op Openbare Oudit, No. 5 van 2018
(bepalings nog nie geproklameer nie)**

REDAKSIONELE NOTA

A. 16 (a) van Wet No. 5 van 2018 vervang dit uitdrukking "Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs", waar dit ook al voorkom, deur die uitdrukking "Wet op die Ouditberoep".

A. 16 (b) van Wet No. 5 van 2018 vervang dit uitdrukking "uitvoerende gesag binne in die betekenis van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur", waar dit ook al voorkom, deur die uitdrukking "uitvoerende gesag".

(Redaksionele Nota: Die instruksie in para. (b) verwys verkeerdlik na die vervanging van die woorde "uitvoerende gesag binne die betekenis van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur". Hierdie teks vorm nie deel van die inhoud van die Wet nie. Ons stel voor dat die instruksie behoort te lees "uitvoeringsgesag het binne die betekenisomsyrywing van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, ook van die toepaslike uitvoeringsgesag".)

(Datum van inwerkingtreëding geproklameer te word)

WET

Om uitvoering te gee aan die bepalings van die Grondwet met betrekking tot die instelling van en die toewysing van funksies aan 'n Ouditeur-generaal; om voorsiening te maak vir die ouditering van instellings in die openbare sektor; om voorsiening te maak vir reëlings ten opsigte van die Ouditeur-generaal se aanspreeklikheid; om bepaalde uitgediende wetgewing te herroep; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.

Aanhef.-AANGESIEN die Ouditeur-generaal deur die Grondwet ingestel word as staatsinstelling ter ondersteuning van 'n grondwetlike demokrasie; en

AANGESIEN Grondwet voorts-

- die Ouditeur-generaal instel as eksterne ouditeur van alle nasionale en provinsiale staatsdepartemente en munisipaliteite, asook van enige ander instellings of rekenpligtige instansies waarvan ouditering deur die Ouditeur-generaal deur nasionale of provinsiale wetgewing vereis word;
- die onafhanklikheid van die Ouditeur-generaal erken, onderworpe slegs aan die Grondwet en die reg;
- van die Ouditeur-generaal vereis om onpartydig op te tree en sy of haar bevoegdhede en funksies sonder vrees, begunstiging of vooroordeel uit te oefen en te verrig;
- elke persoon of staatsorgaan verbied om op die funksionering van die Ouditeur-generaal inbreuk te maak;
- van die Ouditeur-generaal vereis om auditverslae voor te lê aan enige wetgewer wat 'n regstreekse belang in die audit het en aan enige ander gesag wat deur nasionale wetgewing voorgeskryf word, en vereis dat alle verslae openbaar gemaak word; en
- voorsiening maak vir die verlening van bykomende bevoegdhede en funksies aan die Ouditeur-generaal, soos deur nasionale wetgewing voorgeskryf,

WORD DAAR DERHALWE BEPAAL deur die Parlement van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:-

RANGSKIKKING VAN ARTIKELS

HOOFSTUK 1

UITLEG EN OOGMERKE VAN WET

1. Woordomsrywings
2. Oogmerke van hierdie Wet

HOOFSTUK 2

LOUDITEUR-GENERAAL

Deel 1: Status en funksies

3. Grondwetlike en regstatus
4. Grondwetlike funksies
5. Ander funksies

Deel 1A: Regstellende stappe

(Hangende wysiging: Deel 1A sal ingevoeg word deur [a. 17](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

<u>5A.</u>	Doen van regstellende stappe
<u>5B.</u>	Versuim om te voldoen aan bepaalde regstellende stappe

Deel 2: Aanstelling en diensvoorwaardes

6. Aanstelling
7. Diensvoorwaardes
7. **Salaris, toelaes en voordele van Ouditeur-generaal**
8. Ontruiming van amp
9. Waarnemende Ouditeur-generaal

Deel 3: Aanspreeklikheid

10. Aanspreeklikheidsverslae aan Nasionale Vergadering

HOOFSTUK 3

LOUDITS

Deel 1: Oudits deur Ouditeur-generaal

11. Toepassing van hierdie Deel
12. Gemagtigde ouditeurs
13. Standaarde vir oudits
14. Voorlegging van finansiële state
15. Algemene ouditeringsbevoegdheid
16. Deursoeking van eiendom, persele, voertuie en persone
17. Begeleidende assistente
18. Beskerming van inligting
19. Geouditeerdes moet bystand verleen
20. Ouditverslae
21. Voorlegging van ouditverslae
22. Ouditverslae oor vertroulike, geheime of geklassifiseerde rekenings
23. Ouditgelde

Deel 2: Oudits van instellings deur ouditeurs in private praktyk

24. Toepassing van hierdie Deel
25. Aanstelling van ouditeurs
26. Ontslag van ouditeurs
27. Pligte en bevoegdhede van ouditeurs
28. Oudit- en ander verslae

Deel 3: Ondersoeke en spesiale oudits deur Ouditeur-generaal

29. Uitvoer van ondersoeke en van spesiale oudits

HOOFSTUK 4

ADMINISTRASIE VAN LOUDITEUR-GENERAAL

[30.](#) Administrasie

Deel 1: Adjunk-ouditeur-generaal

[31.](#) Aanstelling van Adjunk-ouditeur-generaal
[32.](#) Verantwoordelikhede van Adjunk-ouditeur-generaal
[33.](#) Waarnemende Adjunk-ouditeur-generaal

Deel 2: Ander personeel

[34.](#) Aanstellings
[35.](#) Bestuur van mensehulpbronne

Deel 3: Finansiële administrasie

[36.](#) Fondse
[37.](#) Bankrekenings
[38.](#) Begroting en sakeplan
[39.](#) Ouditering van Ouditeur-generaal se rekenings, finansiële state en finansiële bestuur
[40.](#) Ouditkomitee
[41.](#) Jaarverslag en finansiële state
[42.](#) Boekjaar
[43.](#) Finansiële verantwoordelikhede van Adjunk-ouditeur-generaal
[44.](#) Finansiële verantwoordelikhede van ander personeellede
[45.](#) Onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes
[46.](#) Finansiële wangedrag deur personeellede
[47.](#) Toepaslike regsprosedure vir dissiplinêre verrigtings

HOOFSTUK 5

ALGEMEEN

[48.](#) Delegering van bevoegdhede en pligte
[49.](#) Bepersking van aanspreeklikheid
[50.](#) Openbaarmaak van inligting
[51.](#) Misdrywe en strafbepalings
[52.](#) Regulasies
[53.](#) Herroeping van wetgewing
[54.](#) Oorgangsbepalings
[55.](#) Kort titel en inwerkingtreding
[Bylae](#) Herroeping van wetgewing

HOOFSTUK 1

UITLEG EN OOGMERKE VAN WET

1. Woordoms krywing.-(1) In hierdie Wet, tensy uit die samehang anders blyk, beteken-

"Adjunk-ouditeur-generaal" die persoon wat ingevolge [artikel 31](#) aangestel is en ook iemand wat as Adjunk-ouditeur-generaal waarneem;

"uitvoerende gesag" die uitvoerende gesag soos bepaal in enige tersaaklike wetgewing wat van toepassing is op 'n geouditeerde;

(Hangende wysiging: Omskrywing van "uitvoerende gesag" sal ingevoeg word deur [a. 1 \(d\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"delegering", met betrekking tot 'n plig, ook 'n opdrag of versoek om die plig uit te voer of te help uitvoer;

"gemagtigde ouditeur" iemand wat ingevolge [artikel 12](#) gemagtig word om 'n oudit bedoel in [artikel 11](#) uit te voer of te help uitvoer;

"geouditeerde" 'n instelling of rekenpligtige instansie bedoel in [artikel 4](#) wat ingevolge hierdie Wet deur die Ouditeur-generaal geouditeer word of geouditeer moet word, en ook enige groep instellings of rekenpligtige instansies wie se finansiële state gekonsolideer word of gekonsolideer moet word ingevolge wetgewing bedoel in [artikel 4 \(2\)](#) van hierdie Wet;

"Grondwet" die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996;

(Hangende wysiging: Omskrywing van "Grondwet" sal ingevoeg word deur [a. 1 \(c\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"grondwetlike instelling" dieselfde as in die omskrywing daarvan in [artikel 1](#) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur;

"hierdie Wet" ook die regulasies;

(Hangende wysiging: Omskrywing van "hierdie Wet" sal ingevoeg word deur [a. 1 \(j\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"munisipale entiteit" dieselfde as in die omskrywing daarvan in artikel 1 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000 ([Wet No. 32 van 2000](#));

"munisipaliteit" 'n munisipaliteit ingestel ingevolge die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 ([Wet No. 117 van 1998](#));

"nasionale departement" dieselfde as in die omskrywing daarvan in [artikel 1](#) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur;

"Nasionale Tesourie" die Nasionale Tesourie, ingestel ingevolge [artikel 5](#) van die Wet op Openbare finansiële Bestuur;

"Onafhanklike Kommissie" die Onafhanklike Kommissie vir die Besoldiging van Openbare Ampsbekleërs ingestel by [artikel 2](#) van die Wet op die Onafhanklike Kommissie vir die Besoldiging van Openbare Ampsbekleërs, 1997 ([Wet No. 92 van 1997](#));

(Hangende wysiging: Omskrywing van "Onafhanklike Kommissie" sal ingevoeg word deur [a. 14](#) van [Wet No. 22 van 2014](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"onreëlmatige uitgawes", met betrekking tot uitgawes van die Ouditeur-generaal, uitgawes wat deur die Ouditeur-generaal aangegaan is en wat in stryd is, of nie in ooreenstemming is nie, met 'n vereiste van hierdie Wet of enige ander wetgewing wat op die Ouditeur-generaal van toepassing is;

"openbare entiteit" dieselfde as in die omskrywing daarvan in [artikel 1](#) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur;

"opperste ouditinstelling" die instelling wat, hoe ook al aangewys, saamgestel of georganiseer, uit hoofde van die reg van 'n land, die hoogste openbare ouditfunksie in daardie land uitoefen;

"audit" die ondersoek of nagaan, ooreenkomstig enige toepaslike audit-standaarde, van die aspekte waarvoor verslag gedoen moet word ingevolge [artikel 20](#) of [28](#);

"Ouditeur-generaal"-

- (a) as instelling, die instelling beoog in [artikel 181 \(1\) \(e\)](#) van [die Grondwet](#); en
- (b) as individu, die individu wat as Ouditeur-generaal aangestel is of wat as sodanig waarneem;

"auditgelde" 'n bedrag wat die Ouditeur-generaal op 'n geouditeerde of ander instelling kan verhaal vir die uitvoer van 'n audit of ander funksie ingevolge hierdie Wet, en ook enige koste wat voortspruit as gevolg van 'n audit of ondersoek wat deur die Ouditeur-generaal of 'n gemagtigde ouditeur uitgevoer word;

"Auditing Profession Act" die "Auditing Profession Act, 2005" (Wet No. 26 van 2005);

(Hangende wysiging: Omskrywing van "Auditing Profession Act" sal ingevoeg word deur [a. 1 \(b\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"provinsiale departement" dieselfde as in die omskrywing daarvan in [artikel 1](#) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur;

"provinsiale tesourie" dieselfde as in die omskrywing daarvan in [artikel 1](#) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur;

"rekenpligtige beampte" 'n persoon omskryf as 'n rekenpligtige beampte in die Wet op Openbare Finansiële Bestuur of die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, of enige persoon wat ingevolge 'n ander wet as 'n rekenpligtige beampte aangewys is, na gelang van die geval;

(Hangende wysiging: Omskrywing van "rekenpligtige beampte" sal ingevoeg word deur [a. 1 \(a\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"rekenpligtige entiteit" 'n rekenpligtige entiteit waarna in [artikel 188 \(1\) \(c\)](#) van [die Grondwet](#) verwys word;

(Hangende wysiging: Omskrywing van "rekenpligtige entiteit" sal ingevoeg word deur [a. 1 \(a\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"rekenpligtige gesag" 'n instansie of persoon wat as rekenpligtige gesag in die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, of enige instansie of persoon wat as rekenpligtige gesag ingevolge enige ander wet, aangewys is, na gelang van die geval;

(Hangende wysiging: Omskrywing van "rekenpligtige gesag" sal ingevoeg word deur [a. 1 \(a\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"rekenpligtige instansie" 'n rekenpligtige instansie bedoel in [artikel 188 \(1\) \(c\)](#) van [die Grondwet](#);

"standaarde" die standarde waarvolgens 'n oudit uitgevoer word, en ook ouditpraktyke, -prosedures en -riglyne;

"tersaaklike wetgewer" 'n wetgewer wat 'n regstreekse belang by 'n oudit het;

"vergoedingskomitee" die vergoedingskomitee ingestel ingevolge [artikel 5 \(2\) \(bA\)](#);

(Hangende wysiging: Omskrywing van "vergoedingskomitee" sal ingevoeg word deur [a. 1 \(h\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"toesighoudingsmeganisme" die toesighoudingsmeganisme ingestel ingevolge [artikel 10 \(3\)](#);

"voorgeskryf" voorgeskryf deur regulasie wat ingevolge [artikel 52](#) uitgevaardig is;

(Hangende wysiging: Omskrywing van "voorgeskryf" sal ingevoeg word deur [a. 1 \(f\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"vrugtelose en verkwistende uitgawes", met betrekking tot uitgawes van die Ouditeur-generaal, uitgawes deur die Ouditeur-generaal aangegaan wat tevergeefs aangegaan is en voorkom sou gewees het indien redelike voorsorg getref is;

"Wet op Openbare Finansiële Bestuur" die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999 ([Wet No. 1 van 1999](#));

"Wet op Munisipale Finansiële Bestuur" die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Finansiële Bestuur, 2003 ([Wet No. 56 van 2003](#));

"Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs" die Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs, 1991

"Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs" . . . . .

(Hangende wysiging: Omskrywing van "Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs" sal geskrap word deur a. 1 (g) van Wet No. 5 van 2018 met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

"wetgewer" die Parlement, 'n provinsiale wetgewer of 'n munisipale raad.

"wesentliche onreëlmatigheid" enige nie-nakoming of oortreding van wetgewing, bedrog, diefstal of skending van 'n fidusiêre plig wat geïdentifiseer is tydens 'n oudit wat kragtens hierdie Wet uitgevoer is, wat 'n wesentliche finansiële verlies, misbruik van of verlies aan 'n wesentliche openbare hulpbron of wesentliche skade aan 'n openbare sektor-instelling of die algemene publiek, tot gevolg gehad het of waarskynlik tot gevolg sal hê;

(Hangende wysiging: Omskrywing van "wesentliche onreëlmatigheid" sal ingevoeg word deur a. 1 (e) van Wet No. 5 van 2018 met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(2) 'n Woord of uitdrukking afgelei van 'n woord of uitdrukking omskryf in subartikel (1) het in hierdie Wet 'n ooreenstemmende betekenis, tensy die samehang aandui dat 'n ander betekenis bedoel word.

2. Oogmerke van hierdie Wet.-Die oogmerke van hierdie Wet is-

- (a) om uitvoering te gee aan die bepalings van die Grondwet wat 'n Ouditeur-generaal instel en opperste ouditeringsfunksies aan die Ouditeur-generaal toewys;
- (b) om voorsiening te maak vir die ouditering van instellings en rekenpligtige instansies in die openbare sektor; en
- (c) om voorsiening te maak vir 'n toesighoudingsmeganisme ingestel ingevolge artikel 10 (3)-
  - (i) om die Ouditeur-generaal by te staan en te beskerm ten einde die onafhanklikheid, onpartydigheid, waardigheid en doeltreffendheid van die Ouditeur-generaal te verseker; en
  - (ii) om die Nasionale Vergadering van raad te dien.

HOOFSTUK 2
OUDITEUR-GENERAAL

Deel 1: Status en funksies

3. Grondwetlike en regstatus.-Die Ouditeur-generaal-

- (a) is die opperste ouditinstelling van die Republiek;
- (b) beskik oor volle regsbevoegdheid, is onafhanklik en is slegs onderworpe aan die Grondwet en die reg, met inbegrip van hierdie Wet;
- (c) moet onpartydig wees en die bevoegdhede en funksies van die amp sonder vrees, begunstiging of vooroordeel uitoefen en verrig; en
- (d) is aanspreeklik teenoor die Nasionale Vergadering.

4. Grondwetlike funksies.-(1) Die Ouditeur-generaal moet die ouditering verrig van en verslag doen oor die rekenings, finansiële state en finansiële bestuur van-

- (a) alle nasionale en provinsiale staatsdepartemente en administrasies;
- (b) alle grondwetlike instellings;
- (c) die administrasie van die Parlement en van elke provinsiale wetgewer;

- (d) alle munisipaliteite;
  - (e) alle munisipale entiteite; en
  - (f) enige ander instelling of rekenpligtige instansie waarvan ouditering deur die Ouditeur-generaal deur ander nasionale of deur provinsiale wetgewing vereis word.
- (2) Die Ouditeur-generaal moet die ouditering verrig van en verslag doen oor die gekonsolideerde finansiële state van-
- (a) die nasionale regering, soos vereis deur [artikel 8](#) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur;
  - (b) alle provinsiale regerings, soos vereis deur [artikel 19](#) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur; en
  - (c) 'n ouermunisipaliteit en alle munisipale entiteite onder dié se alleenbeheer of effektiewe beheer, soos vereis deur artikel 122 (2) van die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur.
- (3) Die Ouditeur-generaal kan die ouditering verrig van en verslag doen oor die rekenings, finansiële state en finansiële bestuur van-
- (a) enige openbare entiteit wat in die Wet op Openbare Finansiële Bestuur vermeld word; en
  - (b) enige ander instelling wat nie in [subartikel \(1\)](#) vermeld word nie en wat-
    - (i) uit die Nasionale Inkomstefonds of 'n provinsiale inkomstefonds of deur 'n munisipaliteit gefinansier word; of
    - (ii) ingevolge enige wetgewing gemagtig word om geld vir 'n openbare doel te ontvang.

(3A) Die diskresie van die Ouditeur-generaal soos beoog in [sub-artikel \(3\)](#) is van toepassing op enige openbare entiteit in [subartikel \(3\) \(a\)](#) beoog en enige ander inrigting in [subartikel \(3\) \(b\)](#) beoog wat aan voorgeskrewe maatstawwe voldoen.

(Hangende wysiging: Sub-a. (3A) sal ingevoeg word deur [a. 2 \(a\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (4) In die geval van enige botsing tussen 'n bepaling van hierdie artikel en enige ander wetgewing wat bestaan wanneer hierdie artikel in werking tree, is die bepalings van hierdie artikel deurslaggewend.

(4) In die geval van enige botsing tussen hierdie artikel en enige ander wetgewing is hierdie artikel deurslag-gewend.

(Hangende wysiging: Sub-a. (4) sal vervang word deur [a. 2 \(b\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

5. Ander funksies.-(1) Die Ouditeur-generaal kan, teen betaling en sonder om die rol van die Ouditeur-generaal as onafhanklike ouditeur in die gedrang te bring-

- (a) aan 'n geouditeerde bedoel in [artikel 4 \(1\)](#) of [\(3\)](#), of aan 'n ander liggaam, ouditverwante dienste verskaf wat normaalweg deur 'n opperste ouditinstelling uitgevoer word, op voorwaarde dat-
  - (i) geen dienste verskaf mag word in verband met 'n aangeleentheid wat moontlik later deur die Ouditeur-generaal geouditeer moet word nie;
  - (ii) sodanige diens nie regstreeks die formulering van beleid tot gevolg sal hê nie; en
  - (iii) volledige en behoorlike openbaarmaking van sodanige dienste ingevolge [artikel 10 \(1\) \(b\)](#) sal geskied;
- (b) raad en steun verleen aan 'n wetgewer of enige van sy komitees buite die bestek van die Ouditeur-generaal se normale ouditerings- en rapporteringsfunksies;
- (c) kommentaar lewer in 'n verslag oor enige reaksies van 'n geouditeerde op gerapporteerde ouditbevindings of op 'n verslag van 'n wetgewer voortspruitend uit dié se hersiening van 'n auditverslag; of
- (d) 'n gepaste ondersoek of spesiale audit doen van 'n instelling bedoel in [artikel 4 \(1\)](#) of [\(3\)](#) indien die Ouditeur-generaal dit in die openbare belang ag, of ná ontvangs van 'n klagte of versoek.

(1) Die Ouditeur-generaal kan, teen betaling en sonder om die rol van die Ouditeur-generaal as onafhanklike ouditeur in die gedrang te bring-

- (a) aan 'n geouditeerde bedoel in [artikel 4 \(1\)](#) of [\(3\)](#), of aan 'n ander liggaam, auditverwante dienste verskaf wat normaalweg deur 'n opperste ouditinstelling uitgevoer word, op voorwaarde dat-
  - (i) geen dienste verskaf mag word in verband met 'n aangeleentheid wat moontlik later deur die Ouditeur-generaal geouditeer moet word nie;
  - (ii) sodanige diens nie regstreeks die formulering van beleid tot gevolg sal hê nie; en
  - (iii) volledige en behoorlike openbaarmaking van sodanige dienste moet wees ingevolge [artikel 10 \(1\) \(b\)](#) sal geskied;
- (aA) 'n toepaslike audit van enige inrigting doen waarna verwys word in [artikel 4 \(1\)](#) of [\(3\)](#) om te bepaal of toepaslike en toereikende maatreëls in werking gestel is om te verseker dat hulpbronne ekonomies verkry word en doeltreffend en doelmatig aangewend word;
- (aB) audit-en auditverwante dienste verskaf wat gewoonlik deur 'n onafhanklike ouditinstelling vir 'n internasionale vereniging, instansie, instelling of organisasie gedoen word, op voorwaarde dat-
  - (i) sodanige dienste nie-
    - (aa) die doeltreffendheid van die Ouditeur-generaal kompromitteer nie;
    - (bb) onnodige druk op die hulpbronne van die Ouditeur-generaal plaas nie; of
    - (cc) afbreuk doen aan die grondwetlike funksies van die Ouditeur-generaal nie; en
  - (ii) daar ingevolge [artikel 10 \(1\) \(b\)](#) volledige en behoorlike openbaarmaking van sodanige dienste moet wees;
- (b) raad en steun verleen aan 'n wetgewer of enige van sy komitees buite die bestek van die Ouditeur-generaal se normale ouditerings- en rapporteringsfunksies;
- (c) kommentaar lewer in 'n verslag oor enige reaksies van 'n geouditeerde op gerapporteerde auditbevindings of op 'n verslag van 'n wetgewer voortspruitend uit dié se hersiening van 'n auditverslag; of
- (d) 'n gepaste ondersoek of spesiale audit doen van 'n instelling bedoel in [artikel 4 \(1\)](#) of [\(3\)](#) indien die Ouditeur-generaal dit in die openbare belang ag, of nà ontvangs van 'n klage of versoek.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(5\)](#) sal vervang word deur [a. 3 \(a\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(1A) Die Ouditeur-generaal mag, soos voorgeskryf, enige wesenslike onreëlmatigheid wat tydens 'n audit kragtens hierdie Wet gedoen is, verwys na 'n tersaaklike openbare instansie vir ondersoek, en die tersaaklike openbare instansie moet die Ouditeur-generaal op hoogte hou van die vordering en die finale uitslag van die ondersoek.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(1A\)](#) sal ingevoeg word deur [a. 3 \(b\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(1B) Die Ouditeur-generaal het die bevoegdheid om-

- (a) enige gepaste regstellende stappe te doen; en
- (b) 'n skuldsertifikaat uit te reik, soos voorgeskryf, waar 'n reken-pligtige

beampte of rekenpligtige gesag versuim het om te voldoen aan regstellende stappe, soos uiteengesit in Deel 1A van hierdie Hoofstuk.

(Hangende wysiging: Sub-a. (1B) sal ingevoeg word deur a. 3 (b) van Wet No. 5 van 2018 met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(2) Daarbenewens kan die Ouditeur-generaal-

- (a) nasionaal en internasionaal met persone, instellings en verenigings saamwerk;
- (b) raadgewende en ander strukture buite die administrasie van die Ouditeur-generaal aanstel om die Ouditeur-generaal van gespesialiseerde raad te dien; en
- (c) enige ander dinge doen wat nodig is om die rol van die Ouditeur-generaal op doeltreffende wyse te vervul.

(2) Die Ouditeur-generaal, benewens subartikels (1), (1A) en (1B)-

- (a) kan nasionaal en internasionaal met persone, instellings en verenigings saamwerk;
- (b) kan raadgewende en ander strukture buite die administrasie van die Ouditeur-generaal aanstel om die Ouditeur-generaal van gespesialiseerde raad te dien;
- (bA) moet 'n vergoedingskomitee instel wat uit minstens drie en hoogstens vyf lede bestaan waarvan die meerderheid nie in diens van die Ouditeur-generaal mag wees nie en wat toepaslik gekwalifiseer moet wees en ondervinding moet hê in menslike hulpbronpraktyke, met inbegrip van vergoedingspraktyke, om aanbevelings te doen aan-
  - (i) die Onafhanklike Kommissie oor die salaris, toelaes en voordele van die Ouditeur-generaal; en
  - (ii) die Ouditeur-generaal oor die diensvoorwaardes, die vergoeding, toelaes en voordele van die werknemers van die Ouditeur-generaal soos beoog in artikel 34;
- (bB) moet 'n voorsitter van die vergoedingskomitee aanstel uit die lede soos in paragraaf (bA) beoog, wat nie in diens van die Ouditeur-generaal mag wees nie; en
- (c) kan enige ander ding doen wat nodig is om die rol van die Ouditeur-generaal op doeltreffende wyse te vervul.

(Hangende wysiging: Sub-a. (2) sal vervang word deur a. 3 (c) van Wet No. 5 van 2018 met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(3) Die Ouditeur-generaal kan in die openbare belang verslag doen oor enige aangeleentheid binne die bestek van die funksies van die Ouditeur-generaal en so 'n verslag voorlê aan die tersaaklike wetgewer en aan enige ander staatsorgaan wat 'n regstreekse belang by die aangeleentheid het.

Deel 1A: Regstellende stappe

(Hangende wysiging: Deel 1A sal ingevoeg word deur a. 4 van Wet No. 5 van 2018 met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

5A. Doen van regstellende stappe.-(1) Die Ouditeur-generaal moet binne 'n redelike tydperk ná die uitreiking van 'n auditverslag ingevolge artikel 20 nagaan of die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag die aanbevelings vervat in die auditverslag met betrekking tot enige wesenlike onreëlmatigheid in werking gestel het binne die tydraamwerk soos uiteengesit in die auditverslag.

(2) Indien die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag versuim het om die aanbevelings vervat in die auditverslag bedoel in subartikel (1) in werking te stel, moet die Ouditeur-generaal gepaste toepaslike regstellende stappe doen om aandag te skenk betreffende die versuim om die aanbevelings in werking te stel.

(3) Waar 'n weselike onreëlmatigheid 'n finansiële verlies vir die Staat tot gevolg gehad het en die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag versuim het om die aanbevelings vervat in die ouditverslag waarna in [subartikel \(1\)](#) verwys word, in werking te stel, moet die regstellende stappe deur die Ouditeur-generaal ingevolge [subartikel \(2\)](#) 'n lasgewing aan die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag insluit om die bedrag van die verlies te bepaal, indien dit nog nie bepaal is nie, en om sodanige verlies te verhaal van die verantwoordelike persoon, soos vereis ingevolge enige toepaslike wetgewing.

(Hangende wysiging: [A. 5A](#) sal ingevoeg word deur [a. 4](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

5B. Versuim om te voldoen aan bepaalde regstellende stappe.-

(1) Behoudens [subartikels \(4\)](#) en [\(5\)](#), waar die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag versuim het om die regstellende optrede bedoel in [artikel 5A\(3\)](#) in werking te stel, moet die Ouditeur-generaal 'n skuld-sertifikaat uitreik, soos voorgeskryf, aan die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag, wat vereis dat die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag die bedrag wat in die skuld-sertifikaat gespesifiseer word aan die Staat moet terugbetaal.

(2) Die Ouditeur-generaal moet 'n afskrif van die skuld-sertifikaat, waarna in [subartikel \(1\)](#) verwys, aan die verantwoordelike uitvoerende gesag voorlê om die bedrag wat in die skuld-sertifikaat gespesifiseer is, van die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag in te vorder ingevolge die skuldherstelproses van toepassing op die uitvoerende gesag.

(3) Die uitvoerende gesag moet die Ouditeur-generaal in kennis stel van vordering wat gemaak is deur die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag met die invordering van die bedrag wat geskuld word.

(4) Die Ouditeur-generaal moet, waar bepaal moet word of 'n skuld-sertifikaat ingevolge [subartikel \(1\)](#) uitgereik moet word, die skriftelike verdoë, soos voorgeskryf, ontvang van die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag oorweeg, en mag-

- (a) die vordering of resultate van die ondersoek wat deur die Ouditeur-generaal ingevolge [artikel 29](#) ingestel is;
- (b) die vordering of resultate van enige ondersoek wat in [artikel 5 \(1A\)](#) beoog word; of
- (c) enige ander tersaaklike faktor, behoorlik in ag neem.

(5) Indien die Ouditeur-generaal steeds van plan is om die skuld-sertifikaat uit te reik na oorweging van die skriftelike verdoë, moet die Ouditeur-generaal-

- (a) die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag 'n geleentheid bied om, soos voorgeskryf, 'n mondelinge voorlegging te doen aan 'n raadgewende struktuur wat ingevolge [artikel 5 \(2\) \(b\)](#) vir dié doel ingestel is; en
- (b) die skriftelike aanbevelings van die raadgewende struktuur bedoel in [paragraaf \(a\)](#) oorweeg voordat die sertifikaat uitgereik word.

(6) Die Ouditeur-generaal moet 'n afskrif van die skuld-sertifikaat ingevolge [subartikel \(1\)](#) uitgereik aan die betrokke wetgewer vir tertafel-legging in die tersaaklike wetgewer voorlê.

(Hangende wysiging: [A. 5B](#) sal ingevoeg word deur [a. 4](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

Deel 2: Aanstelling en diensvoorwaardes

6. Aanstelling.-(1) Wanneer dit ook al nodig word om iemand as Ouditeur-generaal aan te stel, moet die Speaker die proses in die Nasionale Vergadering aan die gang sit vir aanbeveling by die President van iemand vir aanstelling as Ouditeur-generaal, soos uiteengesit in [artikel 193](#) van [die Grondwet](#).

(2) Wanneer 'n aanstelling gedoen word, moet die President, behoudens [artikel 189](#) van [die Grondwet](#), die

termyn bepaal waarvoor die aanstelling gedoen word.

7. Diensvoorwaardes.-(1) Die toesighoudingsmeganisme moet oorleg pleeg met die persoon wat ingevolge [artikel 193](#) van [die Grondwet](#) vir aanstelling as Ouditeur-generaal aanbeveel word en by die President aanbevelings doen met die oog op die bepaling van die diensvoorwaardes van daardie persoon, met inbegrip van 'n gepaste salaris, toelaes en ander voordele.

7. Salaris, toelaes en voordele van Ouditeur-generaal.-(1) Die Ouditeur-generaal is geregtig op sodanige salaris, toelaes en voordele-

- (a) van tyd tot tyd deur die President by kennisgewing in die *Staatskoerant* bepaal, na inagneming van die aanbevelings van die Onafhanklike Kommissie; en
- (b) ingevolge [subartikel \(1C\)](#) deur die Nasionale Vergadering goedgekeur.

(Hangende wysiging: [A. 7](#) opskrif sal vervang word deur [a. 15 \(a\)](#) van [Wet No. 22 van 2014](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie. [Sub-a. \(1\)](#) sal vervang word deur [a. 15 \(b\)](#) van [Wet No. 22 van 2014](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(1A) Die Onafhanklike Kommissie moet by die ondersoek of oorweging van die salaris, toelaes en voordele van die Ouditeur-generaal, oorleg pleeg met-

- (a) die kabinetslid wat verantwoordelik is vir finansies; en
- (b) die vergoedingskomitee soos beoog in [artikel 5 \(2\) \(bA\)](#) en enige aanbevelings van die vergoedingskomitee oorweeg.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(1A\)](#) sal ingevoeg word deur [a. 15 \(c\)](#) van [Wet No. 22 van 2014](#) en sal vervang word deur [a. 5](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op die datum waarop die Wysigingswet op Wette Rakende Bepaling van Besoldiging van Ampsbekleërs van Onafhanklike Grondwetlike Instellings, 2014 ([Wet No. 22 van 2014](#)), in werking tree of op die datum beoog in [subartikel \(1\)](#), welke datum ook al die laaste is - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(1B) 'n Kennisgewing ingevolge [subartikel \(1\) \(a\)](#) of enige bepaling daarvan kan van krag word met ingang van 'n datum in die kennisgewing vermeld, welke datum nie meer as een jaar vroeër as die datum van publikasie van die kennisgewing mag wees nie.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(1B\)](#) sal ingevoeg word deur [a. 15 \(c\)](#) van [Wet No. 22 van 2014](#) met inwerkingtreding op die datum waarop 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(1C) (a) 'n Kennisgewing kragtens [subartikel \(1\) \(a\)](#) uitgereik, moet vir goedkeuring aan die Nasionale Vergadering voorgelê word voor publikasie daarvan.

- (b) Die Nasionale Vergadering moet by besluit-
  - (i) die kennisgewing goedkeur, hetsy in die geheel of gedeeltelik; of
  - (ii) die kennisgewing afkeur.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(1C\)](#) sal ingevoeg word deur [a. 15 \(c\)](#) van [Wet No. 22 van 2014](#) met inwerkingtreding op die datum waarop 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(2) Die salaris, toelaes en ander voordele van 'n persoon wat as Ouditeur-generaal aangestel word, moet-

- (a) bepaal word met inagneming van die kennis en ervaring van die voornemende posbektelër;
- (b) weselik dieselfde wees as dié van die hoogste range van die regbank; en
- (c) betaal word uit die fondse van die Ouditeur-generaal.

(2) Die salaris, toelaes en voordele van 'n persoon wat as Ouditeur-generaal aangestel word, moet-

(a) bepaal word met inagneming van die kennis en ervaring van die voornemende posbektelër; en

(b) betaal word uit die fondse van die Ouditeur-generaal.

(Hangende wysiging: Sub-a. (2) sal vervang word deur a. 15 (d) van Wet No. 22 van 2014 met inwerkingtreding op die datum waarop 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(3) Die diensvoorwaardes bepaal ingevolge subartikel (1) mag nie gedurende die posbektelër se diensteryn deur die President verander word nie, tensy die posbektelër skriftelik daartoe instem, en sodanige verandering mag ook nie tot die posbektelër se nadeel geskied nie.

(3) Die salaris van die Ouditeur-generaal mag nie gedurende sy of haar ampsteryn verminder word nie, en sy of haar toelaes en voordele mag ook nie nadelig verander word nie.

(Hangende wysiging: Sub-a. (3) sal vervang word deur a. 15 (d) van Wet No. 22 van 2014 met inwerkingtreding op die datum waarop 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(4) Iemand wat as Ouditeur-generaal aangestel word-

- (a) moet die funksies van die amp op 'n voltydse grondslag uitvoer; en
- (b) mag geen ander werk vir vergoeding verrig nie.

8. Ontruiming van amp.-(1) 'n Persoon wat as Ouditeur-generaal aangestel word, hou op om Ouditeur-generaal te wees-

- (a) wanneer daardie persoon se diensteryn verstryk; of
- (b) indien daardie persoon-
  - (i) bedank, behoudens subartikel (2); of
  - (ii) van dié amp onthef word ingevolge artikel 194 van die Grondwet.

(2) 'n Persoon wat as Ouditeur-generaal aangestel word, kan bedank-

- (a) op grond van swak gesondheid of om enige ander rede wat die President geldig ag; en
- (b) deur aan die President minstens drie maande skriftelik kennis te gee, ofskoon die President ook 'n korter kennistydperk kan aanvaar.

9. Waarnemende Ouditeur-generaal.-(1) Die Adjunk-ouditeur-generaal aanvaar die rol van waarnemende Ouditeur-generaal indien-

- (a) die Ouditeur-generaal nie in staat is om die ampspligte te verrig nie;
- (b) die Ouditeur-generaal afwesig is; of
- (c) die aanstelling van iemand as Ouditeur-generaal hangende is.

(2) Wanneer hy of sy ingevolge subartikel (1) waarneem, beskik die Adjunk-ouditeur-generaal oor al die bevoegdhede en pligte van die Ouditeur-generaal.

Deel 3: Aanspreeklikheid

10. Aanspreeklikheidsverslae aan Nasionale Vergadering.-(1) Die Ouditeur-generaal moet jaarliks aan die

- (a) die standaard van toepassing op oudits, soos bepaal ingevolge [artikel 13 \(1\)](#);
- (b) die kategorieë dienste wat verskaf word ingevolge [artikel 5 \(1\) \(a\)](#);

(b) die kategorieë dienste wat verskaf word ingevolge [artikel 5 \(1\) \(a\)](#), [\(aA\)](#) en [\(aB\)](#);

(Hangende wysiging: [Par. \(b\)](#) sal vervang word deur [a. 6 \(a\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (c) die instellings en rekenpligtige instansies aan wie sodanige dienste gelewer is; en

(c) die instellings en rekenpligtige instansies aan wie sodanige dienste gelewer is;

(Hangende wysiging: [Par. \(c\)](#) sal gewysig word deur [a. 6 \(b\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (d) enige gevalle van samewerking ingevolge [artikel 5 \(2\) \(a\)](#).

(d) enige gevalle van samewerking ingevolge [artikel 5 \(2\) \(a\)](#);

(Hangende wysiging: [Par. \(d\)](#) sal gewysig word deur [a. 6 \(c\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(e) enige aangeleenthede bedoel vir ondersoek ingevolge [artikel 5 \(1A\)](#);

(Hangende wysiging: [Par. \(e\)](#) sal ingevoeg word deur [a. 6 \(c\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(f) enige regstellende stappe gedoen ingevolge [artikel 5A \(2\)](#); en

(Hangende wysiging: [Par. \(f\)](#) sal ingevoeg word deur [a. 6 \(c\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(g) enige skuldsertifikaat uitgereik ingevolge [artikel 5B \(1\)](#).

(Hangende wysiging: [Par. \(g\)](#) sal ingevoeg word deur [a. 6 \(c\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (2) Daarbenewens moet die Ouditeur-generaal jaarliks aan die Nasionale Vergadering-

- (a) ingevolge [artikel 30 \(2\)](#) 'n verslag voorlê oor sy of haar oorhoofse beheer oor die administrasie van die Ouditeur-generaal; en

- (b) ingevolge [artikel 41 \(5\)](#) die jaarverslag, finansiële state en auditverslag oor daardie state voorlê.

- (3) Die Nasionale Vergadering moet voorsiening maak vir 'n meganisme vir die instandhouding van toesig oor die Ouditeur-generaal ingevolge [artikel 55 \(2\) \(b\) \(ii\)](#) van [die Grondwet](#).

11. Toepassing van hierdie Deel.-Hierdie Deel is van toepassing op alle oudits van geouditeerdes wat die Ouditeur-generaal-

- (a) ingevolge [artikel 4 \(1\)](#) of [\(2\)](#) moet uitvoer; of
- (b) verkies om uit te voer ingevolge [artikel 4 \(3\)](#).

12. Gemagtigde ouditeurs.-(1) Die Ouditeur-generaal kan een of meer persone magtig om 'n audit bedoel in [artikel 11](#) uit te voer of hulp met die uitvoer daarvan te verleen.

(2) So iemand moet-

- (a) 'n lid wees van die personeel van die Ouditeur-generaal wat-
  - (i) ingevolge die Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs as rekenmeester en ouditeur geregistreer is; of

(i) ingevolge die Wet op die Ouditberoep as rekenmeester en ouditeur geregistreer is; of

REDAKSIONELE NOTA

A. 16 (a) van Wet No. 5 van 2018 vervang dit uitdrukking "Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs", waar dit ook al voorkom, deur die uitdrukking "Wet op die Ouditberoep".

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (ii) indien nie aldus geregistreer nie, beskik oor die kwalifikasies, ervaring en bedrewenheid bedoel in [subartikel \(3\) \(a\)](#);

(b) 'n private praktisyn wees wat-

- (i) ingevolge die Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs as rekenmeester en ouditeur geregistreer is en 'n openbare praktyk van rekenmeester en ouditeur bedryf; of

(i) ingevolge die Wet op die Ouditberoep as rekenmeester en ouditeur geregistreer is en 'n openbare praktyk van rekenmeester en ouditeur bedryf; of

REDAKSIONELE NOTA

A. 16 (a) van Wet No. 5 van 2018 vervang dit uitdrukking "Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs", waar dit ook al voorkom, deur die uitdrukking "Wet op die Ouditberoep".

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (ii) indien nie aldus geregistreer nie, beskik oor die kwalifikasies, ervaring en bedrewenheid bedoel in [subartikel \(3\) \(a\)](#); of

(c) iemand met kwalifikasies, ervaring en bedrewenheid wat nie met die rekenmeestersberoep verband hou nie, in die mate waarin iemand met sodanige kwalifikasies, ervaring en bedrewenheid nodig is vir enige bepaalde audit.

(3) Die Ouditeur-generaal moet-

(a) die minimum kwalifikasies, ervaring en bedrewenheid bepaal vir gemagtigde ouditeurs bedoel in [subartikel \(2\) \(a\) \(ii\)](#) en [\(2\) \(b\) \(ii\)](#) vir aanstelling as gemagtigde ouditeurs;

(b) ná oorlegpleging met die toesighoudingsmeganisme 'n gedragskode vir gemagtigde ouditeurs uitvaardig, met voorskrifte rakende-

(b) na oorlegpleging met die toesighoudingsmeganisme 'n gedragskode vir gemagtigde ouditeurs uitvaardig, wat uiteen-sit-

(Hangende wysiging: [Par. \(b\)](#) sal gewysig word deur [a. 7](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

Bewoording van Artikels

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (i) standarde van professionele gedrag in die uitvoer van 'n oudit of hul ander funksies, met inagneming van die wyse waarop die beroep van rekenmeester en ouditeur in dié verband gereguleer word;
  - (ii) enige dissiplinêre stappe vir wangedrag; en
  - (iii) enige ander tersaaklike aangeleenthede;
- (c) die wyse bepaal waarop 'n oudit bedoel in [artikel 11](#) uitgevoer moet word; en
- (d) bepaal op watter wyse enige bevoegdhede uitgeoefen kan word wat ingevolge hierdie Wet aan gemagtigde ouditeurs verleen word, asook watter beperkings op die uitoefening van enige van daardie bevoegdhede geplaas word.
- (4) Gemagtigde ouditeurs voer hul funksies uit en oefen hul bevoegdhede uit-
- (a) ooreenkomstig die gedragskode bedoel in [subartikel \(3\)](#); en
  - (b) behoudens enige opdragte wat deur die Ouditeur-generaal uitgereik word.

(5) Die gedragskode vir gemagtigde ouditeurs bedoel in [subartikel \(3\)](#) is onderworpe aan enige beroepsgedragskode by wetgewing voorgeskryf en van toepassing op openbare praktisyns in die rekenmeesters- en ouditeursberoep en, in die geval van moontlike verskille tussen die gedragskode bedoel in [subartikel \(3\)](#) en sodanige beroepsgedragskode, is die laasgenoemde kode deurslaggewend.

13. Standaard vir oudits.-(1) Na oorlegpleging met die toesighoudingsmeganisme moet die Ouditeur-generaal-

- (a) die standaard bepaal wat toegepas moet word by die uitvoer van oudits bedoel in [artikel 11](#);
- (b) die aard en die omvang van sodanige oudits bepaal; en

(b) die frekwensie, aard en die omvang van sodanige oudits bepaal; en
(Hangende wysiging: [Par. \(b\)](#) sal vervang word deur [a. 8 \(a\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (c) prosedures neerlê vir die hantering van klagtes wanneer sodanige oudits uitgevoer word.

(1A) Die Ouditeur-generaal moet die Nasionale Tesourie jaarliks raadpleeg oor die aangeleenthede bedoel in subartikel (1) (b) om die vasstelling van ouditgelde ingevolge [artikel 23](#) te fasiliteer.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(1A\)](#) sal ingevoeg word deur [a. 8 \(b\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(2) By die bepaling van standaard moet die Ouditeur-generaal alle tersaaklike faktore in ag neem, met inbegrip van-

- (a) die beste ouditpraktyke, beide binnenslands en internasionaal; en
  - (b) die vermoë van die Ouditeur-generaal en van die ouditberoep om aan daardie standaard te voldoen.
- (3) Die Ouditeur-generaal kan-
- (a) verskillende bepalinge doen in verband met aangeleenthede vermeld in [subartikel \(1\)](#) met betrekking tot verskillende kategorieë oudits geskoei op aanvaarde beste praktyk; of
  - (b) in enige bepaalde geval, spesifieke opdragte in verband met daardie aangeleenthede uitreik.

14. Voorlegging van finansiële state.-(1) Finansiële state wat vir ouditering deur 'n geouditeerde aan die Ouditeur-generaal voorgelê word en wat onderhewig is aan die Wet op Openbare Finansiële Bestuur of die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, moet voorgelê word binne die tyd en in die formaat, die inligting bevat, en andersins voldoen aan die vereistes, wat deur daardie Wette bepaal word.

(2) Finansiële state wat deur 'n geouditeerde voorgelê word wat nie onderhewig is aan die Wet op Openbare Finansiële Bestuur of die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur nie, moet voorgelê word binne die tyd, in die formaat wees, die inligting bevat en andersins voldoen aan enige vereistes wat bepaal word-

- (a) deur enige wetgewing wat op daardie ouditeur van toepassing is; of
- (b) by ontstentenis van sodanige wetgewing, deur die Ouditeur-generaal.

15. Algemene ouditeringsbevoegdheids.-(1) Wanneer 'n oudit bedoel in [artikel 11](#) uitgevoer word, geniet die Ouditeur-generaal of 'n gemagtigde ouditeur te alle redelike tye volle en onbeperkte toegang tot-

- (a) enige dokument, boek of skriftelike of elektroniese opgawe of inligting van die geouditeerde of wat 'n weerspieëling gee of opheldering kan bied van die besigheid, finansiële resultate, finansiële posisie of prestasies van die geouditeerde;
- (b) enige van die bates van of onder beheer van die geouditeerde; of
- (c) enige personeellid of verteenwoordiger van die geouditeerde.

(2) Die Ouditeur-generaal of 'n gemagtigde ouditeur kan, vir die doel van 'n oudit-

- (a) enige eiendom of perseel betree, of toegang verkry tot enige voertuig, van of onder die beheer van die geouditeerde, met inbegrip van enige eiendom, perseel of voertuig waar-
  - (i) 'n dokument, boek of skriftelike of elektroniese opgawe of inligting, of enige bates bedoel in [subartikel \(1\)](#) gehou word; of
  - (ii) 'n personeellid of verteenwoordiger van die geouditeerde wat werk vir die geouditeerde verrig;
- (b) iemand opdrag gee om-
  - (i) enige sodanige dokument, boek of skriftelike of elektroniese opgawe of inligting, met inbegrip van 'n vertroulike, geheime of geklassifiseerde dokument, boek, opgawe of inligting van watter aard ook al; of
  - (ii) enige sodanige bate,op 'n vermelde plek en tyd en in 'n vermelde formaat voor te lê of af te lewer;
- (c) enige sodanige dokument, boek of skriftelike of elektroniese opgawe of inligting, of enige sodanige bate, inspekteer en enige persoon daarvoor ondervra;
- (d) enige sodanige dokument, boek of skriftelike of elektroniese opgawe of inligting, op koste van die geouditeerde kopieer of uittreksels daaruit maak, of sodanige dokument, boek, opgawe of skriftelike of elektroniese inligting verwyder om dit te kopieer of uittreksels daaruit te maak;
- (e) iemand opdrag gee om, óf monderings óf skriftelik, inligting te verstrek wat met die oudit verband kan hou, met inbegrip van vertroulike, geheime of geklassifiseerde inligting, en enige persoon in verband met sodanige inligting ondervra; of
- (f) opdrag gee dat-
  - (i) iemand, skriftelik of onder eed of ná aflegging van 'n plegtige verklaring ingevolge hierdie subartikel inligting openbaar of op vrae antwoord; of
  - (ii) enige sodanige inligting of antwoorde geboekstaaf word.

(3) (a) Iemand van wie ingevolge enige wetgewing vereis word om geheimhouding of vertroulikheid te handhaaf, of om nie inligting in verband met 'n aangeleentheid openbaar te maak nie, kan deur die Ouditeur-generaal verplig word om te voldoen aan enige vereiste van hierdie artikel, selfs al sou die persoon andersins daardie persoon se verpligting tot geheimhouding of vertroulikheid of nie-openbaarmaking skend.

(b) Nakoming van 'n vereiste van hierdie artikel kom nie neer op skending van die toepaslike wetgewing waardeur die bepaalde verpligting tot geheimhouding of vertroulikheid of nie-openbaarmaking opgelê word nie.

16. Deursoeking van eiendom, persele, voertuie en persone.-(1) In die uitvoer van 'n oudit kan die Ouditeur-generaal of 'n gemagtigde ouditeur wat deur die Ouditeur-generaal daartoe gemagtig is, op gesag van 'n lasbrief uitgereik deur 'n regter of 'n landdros-

- (a) enige eiendom of perseel betree, of toegang verkry tot enige voertuig, op sterkte van 'n redelike vermoede dat 'n dokument, boek of skriftelike of elektroniese opgawe van inligting, of 'n bate bedoel in [artikel 15 \(1\) \(a\)](#) of [\(b\)](#), wat die Ouditeur-generaal of sodanige gemagtigde ouditeur vir doeleindes van die oudit moet inspekteer, op sodanige eiendom of perseel of in sodanige voertuig gehou of daar versteek word;
- (b) die eiendom, perseel of voertuig, of enige persoon op die perseel of in die voertuig, deursoek ten

einde sodanige dokument, boek of skriftelike of elektroniese opgawe of inligting of bate op te spoor; en

- (c) beslag lê op sodanige dokument, boek of skriftelike of elektroniese opgawe of inligting vir die doeleindes van afhandeling van die oudit.

(2) Die persoon wat die deursoeking uitvoer, moet aan die persoon in bevel van die eiendom, perseel of voertuig bewys van identiteit lewer. 'n Afskrif van die lasbrief moet aan die persoon in bevel van die eiendom, perseel of voertuig oorhandig word, of moet op 'n opsigtelike plek aan die eiendom, perseel of voertuig vasgeheg word.

(3) Die Ouditeur-generaal of so 'n gemagtigde ouditeur moet bystand van die Suid-Afrikaanse Polisie diens of van 'n ander wetstoepassings- of ondersoekagentskap versoek ten einde die bepalings van hierdie artikel af te dwing.

(4) Betreding van 'n eiendom of perseel of toegang tot 'n voertuig, en die deursoeking van 'n persoon ingevolge hierdie artikel moet geskied met streng inagneming van behoorlikheid, orde en die grondwetlike regte van enige persoon wat geraak word.

17. Vergesellende assistente.-By die uitoefening van die bevoegdhede bedoel in [artikels 15](#) en [16](#) kan die Ouditeur-generaal of 'n daartoe gemagtigde ouditeur vergesel word deur die assistente en ander persone wat redelikerwys nodig is vir die uitoefening van daardie bevoegdhede.

18. Beskerming van inligting.-(1) Die Ouditeur-generaal moet voorsorgmaatreëls tref ten einde te waak teen die openbaarmaking van geheime of geklassifiseerde inligting bekom ingevolge [artikel 15 \(1\), \(2\) of \(3\)](#) of [16](#).

(2) Stappe gedoen ingevolge [subartikel \(1\)](#) mag nie die openbaarmaking voorkom van enige ouditbevinding deur die Ouditeur-generaal of 'n daartoe gemagtigde ouditeur in verband met enige ongemagtigde uitgawes, onreëlmatige uitgawes of vrugtelose en verkwistende uitgawes binne die betekenisomskrywing vervat in die Wet op Openbare Finansiële Bestuur of die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur of enige ander wetgewing wat van toepassing is op die geouditeerde wat die onderwerp is van die oudit, of in verband met enige ander onreëlmatige of strafregtelike optrede in verband met die finansiële aangeleenthede van 'n geouditeerde nie, maar enige sodanige openbaarmaking mag nie feite behels waarvan die bekendmaking tot nadeel van die openbare belang sal wees nie.

(3) Die Ouditeur-generaal, 'n daartoe gemagtigde ouditeur of 'n assistent of ander persoon bedoel in [artikel 17](#) is bevoeg maar mag nie gedwing word nie om inligting bekend te maak wat bekom is gedurende die uitvoering van amptelike pligte in enige verrigtings waarin die Ouditeur-generaal nie 'n party is nie, voor-

- (a) 'n hof in 'n siviele geding; of
(b) enige ander liggaam of instelling wat ingevolge wetgewing ingestel is.

(4) [Subartikel \(3\)](#) is nie van toepassing nie op verrigtings voor-

- (a) 'n wetgewer of 'n interne komitee van 'n wetgewer; of
(b) 'n geregshof in 'n strafregtelike verhoor.

19. Geouditeerdes moet bystand verleen.-(1) 'n Geouditeerde moet-

- (a) aan die Ouditeur-generaal of die daartoe gemagtigde ouditeur wat die oudit uitvoer alle redelike bystand verleen ten einde die Ouditeur-generaal of die daartoe gemagtigde ouditeur in staat te stel om die oudit binne die toepaslike tydsraamwerk af te handel; en
(b) kosteloos voldoen aan alle billike versoeke van die Ouditeur-generaal of die daartoe gemagtigde ouditeur om spoedige afhandeling van die oudit te vergemaklik, met inbegrip van-
(i) die verskaffing van geskikte kantoorryimte en parkering op die perseel van die geouditeerde;
(ii) logistieke steun benodig vir behoorlike uitvoering van die oudit; en
(iii) toegang tot kantoortoerusting.

(2) 'n Gemagtigde ouditeur-

- (a) moet kennisgewing ontvang van elke vergadering van die geouditeerde se ouditkomitee, indien die geouditeerde wel oor so 'n komitee beskik; en
(b) kan, op die koste van die geouditeerde, enige vergadering van so 'n ouditkomitee bywoon en daaraan deelneem.

20. Ouditverslae.-(1) In verband met elke oudit bedoel in [artikel 11](#), moet die Ouditeur-generaal 'n verslag

oor die oudit voorberei.

(2) 'n Ouditverslag moet 'n weerspieëling lewer van die menings en uitsprake wat vereis word deur enige wetgewing van toepassing op die geouditeerde en wat die onderwerp van die oudit uitmaak, maar moet minstens 'n mening of gevolgtrekking weerspieël oor-

- (a) die vraag of die finansiële jaarstate van die geouditeerde, in elke wesentlike opsig, 'n juiste weergawe is van die finansiële posisie op 'n bepaalde datum en van die resultate van sy bedrywighede en sy kontantvloei vir die tydperk geëindig op daardie datum ooreenkomstig die toepaslike finansiële raamwerk en wetgewing;
- (b) die geouditeerde se nakoming van wetgewing van toepassing op finansiële aangeleenthede, finansiële bestuur en ander verwante aangeleenthede; en
- (c) die gerapporteerde inligting in verband met die prestasie van die geouditeerde aan die hand van vooraf neergelegde doelwitte.

(2) 'n Ouditverslag moet 'n weerspieëling lewer van die menings en uitsprake wat vereis word deur enige wetgewing van toepassing op die geouditeerde en wat die onderwerp van die oudit uitmaak, en moet 'n mening, gevolgtrekking of bevindinge weer-spieël oor-

- (a) die finansiële state van die geouditeerde ooreenkomstig die toepaslike finansiële verslagdoeningsraamwerk en wetgewing;
- (b) nakoming van wetgewing van toepassing op finansiële aangeleenthede, finansiële bestuur en ander verwante aangeleenthede; en
- (c) gerapporteerde prestasie van die geouditeerde aan die hand van vooraf neergelegde doelwitte.

(Hangende wysiging: Sub-a. (2) sal vervang word deur a. 9 (a) van Wet No. 5 van 2018 met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(3) Daarbenewens kan die Ouditeur-generaal verslag doen oor die vraag of die geouditeerde se middele ekonomies bekom en doeltreffend en doelmatig aangewend is.

(4) 'n Ouditverslag mag aanbevelings bevat sodat aandag geskenk kan word aan enige aangeleentheid wat in subartikel (2) geopper word.

(Hangende wysiging: Sub-a. (4) sal ingevoeg word deur a. 9 (b) van Wet No. 5 van 2018 met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

21. Voorlegging van ouditverslae.-(1) Die Ouditeur-generaal moet 'n ouditverslag voorlê ooreenkomstig wetgewing van toepassing op die geouditeerde wat die onderwerp van die oudit is.

(2) Indien geen sodanige wetgewing bestaan soos in subartikel (1) beoog nie, moet die Ouditeur-generaal binne 'n redelike tydperk die ouditverslag aan die tersaaklike wetgewer voorlê.

(3) Ouditverslae moet binne 'n redelike tydperk in die tersaaklike wetgewer ter tafel gelê word ooreenkomstig toepaslike wetgewing, of andersins. Indien 'n ouditverslag nie in 'n wetgewer ter tafel gelê word binne een maand na sy eerste sitting nadat die verslag deur die Ouditeur-generaal voorgelê is nie, moet die Ouditeur-generaal die verslag onverwyld publiseer.

(4) Ondanks enige ander wetgewing kan die Ouditeur-generaal in die openbare belang 'n ouditverslag voorlê aan-

- (a) enige wetgewer, ongeag of daardie wetgewer die tersaaklike wetgewer is al dan nie; of
- (b) enige staatsorgaan.

22. Ouditverslae oor vertroulike, geheime of geklassifiseerde rekenings.-(1) Wanneer die Ouditeur-generaal verslag doen oor 'n rekening ingestel by die Wet op die Spesiale Rekening vir Veiligheidsdienste, 1969 (Wet No. 81 van 1969), die Wet op die Spesiale Verdedigingsrekening, 1974 (Wet No. 6 van 1974), of die Wet op Geheime Dienste, 1978 (Wet No. 56 van 1978), of enige ander vertroulike spesiale rekening ingestel by enige ander Wet van die Parlement-

- (a) moet die Ouditeur-generaal behoorlik ag slaan op die spesiale aard van die rekening; en
- (b) kan die Ouditeur-generaal, op skriftelike advies van die tersaaklike Minister en op grond van die nasionale belang, vertroulike, geheime of geklassifiseerde besonderhede van bevindings uit die auditverslag uitsluit mits die auditverslag vermeld dat hierdie besonderhede uitgesluit is.

(2) [Subartikel \(1\)](#) verhoed nie die openbaarmaking van 'n auditbevinding deur die Ouditeur-generaal of 'n daartoe gemagtigde ouditeur van ongemagtigde uitgawes, onreëlmatige uitgawes of vrugtelose en verkwistende uitgawes binne die betekenisomsrywing van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, of van enige ander onreëlmatige of strafregtelike gedrag of onreëlmatige bedrywigheid in verband met die finansiële aangeleentheid van so 'n rekening nie.

23. Ouditgelde.-(1) Na oorlegpleging met die toesighoudingsmeganisme en die Nasionale Tesourie bepaal die Ouditeur-generaal die grondslag waarop ouditgelde bereken word wat op geouditeerde verhaal word met betrekking tot oudits bedoel in [artikel 11](#).

(2) 'n Geouditeerde moet die rekening vir ouditgelde binne 30 dae ná die datum van die faktuur vereffen, by ontstentenis waarvan die Ouditeur-generaal onverwyld regstappe moet doen om die bedrag te verhaal, tensy so iets prakties onuitvoerbaar is.

(3) Wanneer 'n ouditrekening nie binne 30 dae ná die datum van die rekening vereffen is nie, kan die Ouditeur-generaal rente hef teen 'n koers voorgeskryf ingevolge [artikel 1 \(2\)](#) van die Wet op die Voorgeskrewe Rentekoers, 1975 ([Wet No. 55 van 1975](#)).

(4) Indien 'n geouditeerde in gebreke bly om ouditgelde te betaal, moet die Ouditeur-generaal die Nasionale Tesourie onverwyld dienooreenkomstig in kennis stel en, waar van toepassing, ook die toepaslike provinsiale tesourie.

(5) Die Nasionale Tesourie of die tersaaklike provinsiale tesourie, na gelang van die geval, kan, ná oorlegpleging met die Ouditeur-generaal, opdrag gee dat ouditgelde wat verhaalbaar is op 'n geouditeerde wat nie 'n nasionale of provinsiale departement is nie, gevorder word op 'n begrotingspos in die nasionale of provinsiale begroting wat deur die toepaslike tesourie uitgewys word.

(6) Indien die ouditgelde een persent van die totale lopende en kapitaalbesteding van sodanige geouditeerde vir die tersaaklike boekjaar oorskry, moet sodanige oorskryding op die Nasionale Tesourie se begrotingspos gevorder word, op voorwaarde dat die Nasionale Tesourie van mening is dat die geouditeerde finansiële probleme ervaar vir sover dit vereffening van die koste aangaan. Dié voorwaarde sluit nasionale en provinsiale departemente uit.

(6) Behoudens [subartikel \(7\)](#), indien-

(a) die ouditgelde van 'n geouditeerde, behalwe 'n departement soos omskryf in [artikel 1](#) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, een persent van die totale lopende en kapitaalbesteding van sodanige geouditeerde vir die tersaaklike boekjaar oorskry; en-

(b) die Nasionale Tesourie-

(i) geraadpleeg is, soos vereis deur [subartikel \(1\)](#); en

(ii) van mening is dat die ouditeur finansiële probleme ervaar ten einde sodanige oorskot te vereffen,

as 'n direkte las teen die Nasionale Inkomstefonds magtig, gevorder word.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(6\)](#) sal vervang word deur a. 10 (a) van [Wet No. 5 van 2018](#) en met inwerkingtreding wanneer die Wet beoog in [artikel 23 \(6\)](#) van die hierdie Wet (soos gewysig deur [Wet No. 5 van 2018](#)) van krag word - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(7) (a) Die Ouditeur-generaal en die Nasionale Tesourie moet skriftelik ooreenkom op-

(i) die jaarlikse datum van oorlegpleging in [artikel 13 \(1A\)](#) e n [subartikel \(1\)](#) bedoel;

(ii) die maatstawwe wat toegepas moet word ten einde te bepaal of 'n ouditeur finansiële probleme ervaar soos beoog in [subartikel \(6\) \(b\) \(ii\)](#); en

(iii) 'n proses ten einde 'n raming te bepaal betreffende die fondse wat jaarliks benodig word as 'n direkte las vir die ouditfooi waarna in [subartikel \(6\)](#) verwys word, saamgelees met die Wet wat die oorskot as direkte las teen die Nasionale Inkomstefonds

magtig.

(b) Indien die Ouditeur-generaal en die Nasionale Tesourie versuim om binne ses maande na die inwerkingtreding van hierdie subartikel 'n skriftelike ooreenkoms aan te gaan, moet die toesighoudende meganisme, na oorlegpleging met die Ouditeur-generaal en die Nasionale Tesourie, die jaarlikse datum vir oorlegpleging bepaal, en die kriteria om vas te stel of 'n geouditeerde finansiële probleme ervaar en die proses ten einde die geraamde fondse te bepaal na verwys in [paragraaf \(a\)](#).

(c) Die jaarlikse datum van oorlegpleging, die kriteria om te bepaal of 'n geouditeerde finansiële probleme ervaar of die proses waarvolgens ingevolge [paragraaf \(a\)](#) ooreengekom is of wat deur die toesighoudende meganisme ingevolge [paragraaf \(b\)](#) bepaal is, kan skriftelik deur die Ouditeur-generaal en die Nasionale Tesourie gewysig word.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(7\)](#) sal bygeveog word deur a. 10 (b) van [Wet No. 5 van 2018](#) en met inwerkingtreding wanneer die Wet beoog in artikel 23 (6) van die hierdie Wet (soos gewysig deur [Wet No. 5 van 2018](#)) van krag word - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

Deel 2: Oudits van instellings deur ouditeurs in private praktyk

24. Toepassing van hierdie Deel.-Hierdie Deel is van toepassing op oudits van instellings bedoel in [artikel 4 \(3\)](#) wanneer die Ouditeur-generaal die opsie uitoefen om nie die audit uit te voer nie.

25. Aanstelling van ouditeurs.-(1) Indien die Ouditeur-generaal die opsie uitoefen om nie die audit uit te voer van 'n geouditeerde bedoel in [artikel 4 \(3\)](#) nie-

- (a) moet die Ouditeur-generaal voor die begin van die geouditeerde se boekjaar waarvoor die aanstelling gedoen moet word, aan dié geouditeerde kennis gee van sy of haar besluit; en
- (b) moet die geouditeerde iemand as sy ouditeur aanstel wat ingevolge die Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs geregistreer is as rekenmeester en ouditeur en wat as sodanig in 'n openbare praktyk werksaam is.

(b) moet die geouditeerde iemand as sy ouditeur aanstel wat ingevolge die Wet op die Ouditberoep geregistreer is as rekenmeester en ouditeur en wat as sodanig in 'n openbare praktyk werksaam is.

REDAKSIONELE NOTA

[A. 16 \(a\) van Wet No. 5 van 2018](#) vervang dit uitdrukking "Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs", waar dit ook al voorkom, deur die uitdrukking "Wet op die Ouditberoep".

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(2) Voordat 'n ouditeur ingevolge [subartikel \(1\)](#) aangestel word, moet die geouditeerde die Ouditeur-generaal van die voorgenome aanstelling in kennis stel en ook inligting verstrek omtrent die mate waarin die ouditeur vir die duur van die aanstelling ander dienste, benewens ouditdienste, sal lewer, asook ander inligting wat deur die Ouditeur-generaal vereis word.

(3) Indien die Ouditeur-generaal binne 14 dae of binne die verlengde tydperk waarvoor ooreengekom is, na ontvangs van 'n kennisgewing ingevolge [subartikel \(2\)](#), die geouditeerde se aanstelling verwerp, moet die geouditeerde opnuut met die proses begin om ingevolge daardie subartikel 'n ander persoon as sy ouditeur aan te stel.

(4) Aanstellings kragtens hierdie artikel mag nie langer duur as een boekjaar van die geouditeerde nie.

26. Ontslag van ouditeurs.-(1) 'n Geouditeerde bedoel in [artikel 4 \(3\)](#) kan 'n ouditeur wat ingevolge [artikel 25 \(1\) \(b\)](#) deur hom aangestel is, ontslaan voordat daardie ouditeur se tydperk van aanstelling verstryk, maar slegs met instemming van die Ouditeur-generaal en, indien daardie geouditeerde 'n uitvoeringsgesag het binne die betekenisomsrywing van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, ook van die toepaslike uitvoeringsgesag.

REDAKSIONELE NOTA

A. 16 (b) van Wet No. 5 van 2018 vervang dit uitdrukking "uitvoerende gesag binne in die betekenis van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur", waar dit ook al voorkom, deur die uitdrukking "uitvoerende gesag".

(Redaksionele Nota: Die instruksie in para. (b) verwys verkeerdlik na die vervanging van die woorde "uitvoerende gesag binne die betekenis van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur". Hierdie teks vorm nie deel van die inhoud van die Wet nie. Ons stel voor dat die instruksie behoort te lees "uitvoeringsgesag het binne die betekenisoms skrywing van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, ook van die toepaslike uitvoeringsgesag".)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (2) Indien so 'n geouditeerde voornemens is om 'n ouditeur ingevolge [subartikel \(1\)](#) te ontstaan, moet hy-
- (a) die ouditeur skriftelik kennis gee, met opgaaf van redes vir die ontslag; en
  - (b) die ouditeur die geleentheid gee om skriftelik vertoë tot die Ouditeur-generaal te rig binne 20 dae ná ontvangs van kennis.
- (3) Die Ouditeur-generaal moet die ontslag van 'n ouditeur ingevolge [subartikel \(1\)](#) aan die tersaaklike wetgewer rapporteer.

27. Pligte en bevoegdhede van ouditeurs.-(1) 'n Ouditeur aangestel ingevolge [artikel 25 \(1\) \(b\)](#), moet die ampspligte van ouditeur uitvoer ingevolge [artikel 20](#) van die Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs.

(1) 'n Ouditeur aangestel ingevolge [artikel 25 \(1\) \(b\)](#), moet die ampspligte van ouditeur uitvoer ingevolge die Wet op die Ouditberoep en enige ander toepaslike wetgewing.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(1\)](#) sal vervang word deur [a. 11](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (2) In die uitvoer van daardie funksies as ouditeur van 'n geouditeerde, beskik die ouditeur oor die bevoegdhede toegewys aan die Ouditeur-generaal ingevolge [artikel 15](#).
- (3) 'n Ouditeur kan die Ouditeur-generaal of iemand wat deur die Ouditeur-generaal aangewys is, raadpleeg oor enige aangeleenthede in verband met die ouditering van die betrokke geouditeerde.
- (4) 'n Ouditeur-
- (a) moet kennis ontvang van elke vergadering van die geouditeerde se ouditkomitee, indien die geouditeerde wel oor so 'n komitee beskik; en
  - (b) kan, op koste van die geouditeerde, vergaderings van so 'n ouditkomitee bywoon en daaraan deelneem.
- (5) Die Ouditeur-generaal, of iemand deur die Ouditeur-generaal aangewys, kan inligting in verband met die audit aanvra van 'n ouditeur wat ingevolge [artikel 25 \(1\) \(b\)](#) aangestel is.

28. Oudit- en ander verslae.-(1) Die verslag van 'n ouditeur aangestel ingevolge [artikel 25 \(1\) \(b\)](#), moet die menings en uitsprake weerspieël wat vereis word deur enige wetgewing van toepassing op die geouditeerde wat die onderwerp van die audit is, maar moet minstens 'n mening of gevolgtrekking bevat oor-

- (a) die vraag of die finansiële state van die geouditeerde in alle weselike opsigte 'n billike weergawe is van die finansiële posisie op 'n bepaalde datum en van die resultate van die bedrywighede en die kontantvloei van die geouditeerde vir die tydperk geëindig op daardie datum, ooreenkomstig die toepaslike finansiële raamwerk en wetgewing.
- (b) die geouditeerde se nakoming van enige toepaslike wetgewing wat verband hou met finansiële aangeleenthede, finansiële bestuur en ander verwante aangeleenthede; en
- (c) die gerapporteerde inligting wat verband hou met die prestasies van die geouditeerde aan die hand van vooraf neergelegde doelwitte.

(2) Indien deur die Ouditeur-generaal vereis, moet die ouditeur verslag doen oor-

- (a) die vraag of die geouditeerde se middele ekonomies bekom en doeltreffend en doelmatig benut is; en
- (b) alle ander aangeleenthede wat voortspruit uit 'n ondersoek vereis deur die Ouditeur-generaal wat, in die openbare belang, onder die aandag van die tersaaklike wetgewer gebring behoort te word.

(3) Die ouditeur moet eksemplare van die auditverslag vermeld in [subartikel \(1\)](#) voorlê-

- (a) aan die geouditeerde;
- (b) indien die geouditeerde beskik oor 'n uitvoeringsgesag ooreenkomstig die betekenisoms krywing van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, aan daardie uitvoeringsgesag vir voorlegging aan die tersaaklike wetgewer;

REDAKSIONELE NOTA

A. 16 (b) van Wet No. 5 van 2018 vervang dit uitdrukking "uitvoerende gesag binne in die betekenis van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur", waar dit ook al voorkom, deur die uitdrukking "uitvoerende gesag".

(Redaksionele Nota: Die instruksie in para. (b) verwys verkeerdlik na die vervanging van die woorde "uitvoerende gesag binne die betekenis van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur". Hierdie teks vorm nie deel van die inhoud van die Wet nie. Ons stel voor dat die instruksie behoort te lees "uitvoeringsgesag het binne die betekenisoms krywing van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, ook van die toepaslike uitvoeringsgesag".)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

- (c) aan die Ouditeur-generaal; en
  - (d) aan die Nasionale Tesourie of die toepaslike provinsiale tesourie, na gelang van gepastheid daarvan.
- (4) 'n Verslag bedoel in subartikel (2) moet-
- (a) in die geval van 'n openbare entiteit gelys in die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, voorgelê word aan die uitvoeringsgesag van die entiteit, binne die betekenisoms krywing van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, vir voorlegging aan die tersaaklike wetgewer; of
  - (b) in enige ander geval, voorgelê word aan die Nasionale Tesourie of die toepaslike provinsiale tesourie.
- (5) Wanneer ingevolge subartikel (2) verslag gedoen word, moet die ouditeur die aandag vestig op enige ander aangeleenthede binne die ouditeur se ondersoek wat, na die ouditeur se mening, in die openbare belang onder die aandag van die tersaaklike wetgewer gebring behoort te word.

Deel 3: Ondersoeke en spesiale oudits deur Ouditeur-generaal

29. Uitvoer van ondersoeke en spesiale oudits.-(1) Die Ouditeur-generaal kan 'n gemagtigde ouditeur aanwys om 'n ondersoek of spesiale oudit bedoel in artikel 5 (1) (d), uit te voer.

(2) Die bepalings van Deel 1 van hierdie Hoofstuk, saamgelees met enige veranderings deur die samehang vereis, is van toepassing op enige ondersoek of spesiale oudit bedoel in subartikel (1).

(3) Indien die Ouditeur-generaal 'n spesiale verslag uitreik oor 'n ondersoek of spesiale oudit ingevolge hierdie artikel, moet die Ouditeur-generaal die spesiale verslag terselfdertyd-

- (a) aan die geouditeerde voorlê wat die onderwerp is van die ondersoek of spesiale oudit;
- (b) indien die geouditeerde oor 'n uitvoeringsgesag beskik binne die betekenisoms krywing in die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, aan daardie uitvoeringsgesag voorlê;
- (c) voorlê aan die Nasionale Tesourie of die toepaslike provinsiale tesourie, na gelang van die gepastheid daarvan; en
- (d) aan die tersaaklike wetgewer voorlê vir tertafellegging in die tersaaklike wetgewer.

(4) Die Ouditeur-generaal kan 'n heffing, bereken ingevolge artikel 23, vorder vir die uitvoer van 'n ondersoek of spesiale oudit ingevolge hierdie artikel.

HOOFSTUK 4

ADMINISTRASIE VAN OUDITEUR-GENERAAL

30. Administrasie.-(1) Die Ouditeur-generaal beskik oor 'n administrasie bestaande uit-

- (a) die Adjunk-ouditeur-generaal; en
- (b) enige ander personeellede bedoel in artikel 34.

(2) Die Ouditeur-generaal is in oorhoofse beheer van en aanspreeklik vir sy of haar administrasie.

Deel 1: Adjunk-ouditeur-generaal

31. Aanstelling van Adjunk-ouditeur-generaal.-(1) Ná oorlegpleging met die toesighoudingsmeganisme moet die Ouditeur-generaal iemand met geskikte kwalifikasies en ervaring as Adjunk-ouditeur-generaal aanstel.

(2) Die persoon wat as Adjunk-ouditeur-generaal aangestel word, beklee die amp-

- (a) vir 'n ooreengekome tydperk van hoogstens vyf jaar, maar wat hernieubaar is vir 'n enkele verdere tydperk van hoogstens vyf jaar; en
- (b) ooreenkomstig die bedinge en voorwaardes wat deur die Ouditeur-generaal bepaal word en wat standarde van prestasie moet insluit.

32. Verantwoordelikhede van Adjunk-ouditeur-generaal.-(1) Die Adjunk-ouditeur-generaal is die hoof van die administrasie, wat die ampsfunksies ooreenkomstig die opdragte van die Ouditeur-generaal moet verrig.

(2) Die Adjunk-ouditeur-generaal, as administratiewe hoof-

(a) is verantwoordelik vir die bestuur van die administrasie, met inbegrip van-

(i) die vestiging en ontwikkeling van 'n doeltreffende personeel;

(ii) die organisasie en bestuur van en kontrole oor alle personeel; en

(iii) die handhawing van dissipline;

(b) moet aan [artikel 43](#) voldoen;

(c) moet, behoudens [artikel 45 \(2\)](#), die Ouditeur-generaal se besluite uitvoer;

(d) moet die pligte uitvoer en kan die bevoegdhede uitoefen wat die Ouditeur-generaal aan die Adjunk-ouditeur-generaal delegeer; en

(e) moet, so dikwels as en op die wyse waarop die Ouditeur-generaal vereis, aan die Ouditeur-generaal verslag doen oor aspekte van bestuur en oor die nakoming van verantwoordelikhede, pligte en bevoegdhede.

(3) Die Adjunk-ouditeur-generaal moet die verantwoordelikhede, pligte en bevoegdhede van die amp nakom behoudens die opdragte van die Ouditeur-generaal.

33. Waarnemende Adjunk-ouditeur-generaal.-(1) Wanneer ook al die Adjunk-ouditeur-generaal om enige rede afwesig is of nie in staat is om die verantwoordelikhede, pligte en bevoegdhede van die amp na te kom nie, of wanneer 'n vakature in die amp van Adjunk-ouditeur-generaal ontstaan, moet die Ouditeur-generaal 'n ander lid van die personeel as waarnemende Adjunk-ouditeur-generaal aanstel vir 'n tydperk van hoogstens ses maande.

(2) Terwyl sodanige personeellid as Adjunk-ouditeur-generaal waarneem-

(a) beskik hy of sy oor die verantwoordelikhede, pligte en bevoegdhede van die Adjunk-ouditeur-generaal; en

(b) is hy of sy in diens behoudens die diensvoorwaardes wat die Ouditeur-generaal bepaal.

Deel 2: Ander personeel

34. Aanstellings.-(1) Die Adjunk-ouditeur-generaal-

(a) moet, binne die finansiële, administratiewe en ander perke wat deur die Ouditeur-generaal gestel word, 'n diensstaat bepaal wat nodig is vir die werk van die Ouditeur-generaal; en

(b) kan persone in poste in die diensstaat aanstel.

(2) Alle aanstellings in senior en ander poste wat deur die Ouditeur-generaal uitgewys word, mag slegs met goedkeuring van die Ouditeur-generaal gedoen word.

(3) Behoudens [artikel 35](#) word persone as werknemers aangestel onderhewig aan die diensvoorwaardes wat deur die Ouditeur-generaal bepaal word. Diensvoorwaardes moet ooreenstem met die basiese waardes en beginsels uiteengesit in [artikel 195](#) van [die Grondwet](#).

(3) (a) Persone ingevolge hierdie artikel aangestel, is onderhewig aan die diensvoorwaardes wat deur die Ouditeur-generaal bepaal word en word die besoldiging, toelaes en voordele betaal wat die Ouditeur-generaal bepaal, onderworpe aan [artikel 35](#) en ná oorweging van die aanbevelings van die vergoedingskomitee.

(b) Diensvoorwaardes beoog in paragraaf (a) moet ooreenstem met die basiese waardes en beginsels uiteengesit in [artikel 195](#) van [die Grondwet](#).

(Hangende wysiging: Sub-a. (3) sal vervang word deur a. 12 van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(4) Persone wat aan die administrasie gesekondeer of volgens kontrak aangestel is om bepaalde take te verrig, moet hul pligte uitvoer onder die beheer en opdrag van die Adjunk-ouditeur-generaal en ooreenkomstig die sekondering of kontrak.

35. Bestuur van mensehulpbronne.-Bestuur van mensehulpbronne en verwante aangeleenthede, met inbegrip van diensvoorwaardes, moet gehanteer word ooreenkomstig algemeen aanvaarde praktyke in verband met mensehulpbronne en toepaslike arbeidswetgewing en by wyse van behoorlike bestuurs-, raadplegende en, waar van toepassing, onderhandelingsprosesse.

Deel 3: Finansiële administrasie

36. Fondse.-(1) Die fondse van die Ouditeur-generaal bestaan uit geld-

- (a) verdien by wyse van heffings vir oudits of dienste deur die Ouditeur-generaal gelewer ingevolge hierdie Wet of enige ander wetgewing;
- (b) deur die Parlement bewillig vir die doeleindes van die Ouditeur-generaal;
- (c) verdien uit beleggings;
- (d) verkry uit die vervreemding of verhuring van roerende of onroerende eiendom;
- (e) wat die Ouditeur-generaal uit enige ander bron toeval; en
- (f) wat andersins aan die Ouditeur-generaal toeval.

(2) Die Ouditeur-generaal kan 'n geskenk of nalatenskap ontvang, op voorwaarde dat dit nie tot 'n botsing van belange aanleiding sal gee nie. Alle geskenke of nalatenskappe moet in die Ouditeur-generaal se jaarverslag openbaar gemaak en alle groot geskenke of nalatenskappe moet gespesifiseer word.

37. Bankrekenings.-(1) Die Ouditeur-generaal moet een of meer rekenings open by 'n instelling of instellings geregistreer ingevolge die Bankwet, 1990 ([Wet No. 94 van 1990](#)).

(2) Alle gelde deur of namens die Ouditeur-generaal ontvang, moet onverwyld in sodanige rekening of rekenings inbetaal word.

(3) Slegs die Adjunk-ouditeur-generaal of personeellede skriftelik deur die Adjunk-ouditeur-generaal daartoe gemagtig, kan betalings, onderteken deur twee persone, uit so 'n bankrekening doen.

38. Begroting en sakeplan.-(1) Die bedrywighede van die Ouditeur-generaal moet geskied ooreenkomstig 'n begroting en 'n sakeplan wat vir elke boekjaar deur die Ouditeur-generaal voorberei moet word, met inbegrip van-

- (a) 'n begroting van inkomste en uitgawes vir die jaar waarop dit betrekking het;
- (b) 'n vooruitskouing met betrekking tot inkomste en uitgawes vir die twee boekjare wat volg op die jaar waarop die begroting en sakeplan betrekking het;
- (c) die grondslag waarop ouditgelde bereken staan te word vir die jaar waarop die begroting betrekking het, asook vir die daaropvolgende twee jaar.

(2) Die Ouditeur-generaal moet, minstens ses maande voor die begin van 'n boekjaar, die begroting en sakeplan bedoel in [subartikel \(1\)](#), voorlê aan-

- (a) die toesighoudingsmeganisme; en
- (b) die Nasionale Tesourie, vir beplanning en voorbereiding van die nasionale jaarlikse begroting.

(3) Die toesighoudingsmeganisme moet die begroting en sakeplan oorweeg en, binne twee maande ná ontvangs daarvan, sy aanbevelings voorlê aan-

- (a) die Speaker, vir tertafellegging in die Nasionale Vergadering; en
- (b) die Nasionale Tesourie.

(4) Die Ouditeur-generaal kan, na oorlegpleging met die Nasionale Tesourie, en by ooreenkoms met die

toesighoudingsmeganisme, aan die einde van 'n boekjaar, enige oorskot soos weerspieël in die finansiële state, of 'n gedeelte daarvan, behou vir die doeleindes van bedryfskapitaal en algemene reserwevereistes. Die gedeelte van 'n oorskot wat nie behou word nie, moet in die Nasionale Inkomstefonds inbetaal word.

39. Ouditering van Ouditeur-generaal se rekenings, finansiële state en finansiële bestuur.-(1) Die toesighoudingsmeganisme moet jaarliks 'n onafhanklike eksterne ouditeur aanstel om die rekenings, finansiële state en inligting met betrekking tot die finansiële bestuur en prestasie van die Ouditeur-generaal te ouditeer.

(2) Iemand as eksterne ouditeur aangestel ingevolge [subartikel \(1\)](#)-

(a) moet, ingevolge die Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs, as rekenmeester en ouditeur geregistreer en as rekenmeester en ouditeur in 'n openbare praktyk werksaam wees;

(a) moet, ingevolge die Wet op die Ouditberoep, as rekenmeester en ouditeur geregistreer en as rekenmeester en ouditeur in 'n openbare praktyk werksaam wees;

REDAKSIONELE NOTA

A. 16 (a) van Wet No. 5 van 2018 vervang dit uitdrukking "Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs", waar dit ook al voorkom, deur die uitdrukking "Wet op die Ouditberoep".

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(b) mag nie 'n personeellid in die administrasie van die Ouditeur-generaal wees nie; en

(c) mag nie, as gevolg van die aanstelling, enigsins botsende belange hê nie.

40. Ouditkomitee.-(1) Die Adjunk-ouditeur-generaal moet-

(a) 'n ouditkomitee beoog in [artikel 43 \(3\) \(b\) \(ii\)](#) instel; en

(b) in oorleg met die Ouditeur-generaal die lede van die ouditkomitee aanstel.

(1) Die Ouditeur-generaal moet-

(a) 'n ouditkomitee beoog in [artikel 43 \(3\) \(b\) \(ii\)](#) instel; en

(b) die lede van die ouditkomitee aanstel.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(1\)](#) sal vervang word deur [a. 13](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(2) Die ouditkomitee moet bestaan uit minstens drie persone, van wie die meerderheid nie in die diens van die Ouditeur-generaal mag wees nie.

(3) Die voorsitter van die ouditkomitee-

(a) mag nie in die diens van die Ouditeur-generaal wees nie; en

(b) moet onafhanklik wees, met deeglike kennis van die status van die posisie, moet oor die vereiste sake- finansiële en leierskapvaardighede beskik en mag nie 'n politieke ampsbekleër wees nie.

(4) Die lidmaatskap van die ouditkomitee moet openbaar gemaak word in die Ouditeur-generaal se jaarverslag bedoel in [artikel 41](#).

(5) Die ouditkomitee moet minstens drie maal per jaar vergader.

(6) Die ouditkomitee-

(a) moet in die jaarverslag bedoel in [artikel 41](#) kommentaar lewer op-

(i) die doeltreffendheid van interne kontrole; en

(ii) sy evaluering van die Ouditeur-generaal se finansiële jaarstate; en

(b) kan bedenkinge, indien enige, opper teenoor die-

(i) Ouditeur-generaal;

(ii) Ouditeur-generaal se eksterne ouditeur; en

(iii) toesighoudingsmeganisme.

41. Jaarverslag en finansiële state.-(1) Die Adjunk-ouditeur-generaal moet vir elke boekjaar 'n jaarverslag en finansiële state, met inbegrip van inligting met betrekking tot kontantvloei, voorberei, wat-

- (a) 'n billike weergawe bied van die stand van sake van die Ouditeur-generaal, met inbegrip van sy bedrywighede, finansiële resultate, prestasies gemeet aan die hand van vooraf neergelegde doelwitte en die finansiële posisie soos aan die einde van die boekjaar; en
- (b) besonderhede insluit rakende enige-
  - (i) materiële verliese as gevolg van misdadige optrede, enige wesentlike onreëlmatige uitgawes en enige vrugtelose en verkwistende uitgawes wat gedurende die boekjaar geskied het;
  - (ii) strafregtelike of dissiplinêre stappe wat gedoen is vanweë sodanige verliese of onreëlmatige uitgawes of vrugtelose en verkwistende uitgawes;
  - (iii) wesenlike bedrae wat herwin of afgeskryf is vanweë misdadige optrede, onreëlmatige uitgawes en vrugtelose en verkwistende uitgawes; en
  - (iv) ander aangeleenthede wat die eksterne ouditeur nodig ag.

(2) Die finansiële state moet in ooreenstemming wees met die Suid-Afrikaanse Verklaring oor Algemeen Aanvaarde Rekenpligtige Praktyk of ander internasionale beste praktyk deur die toesighoudingsmeganisme goedgekeur.

(2) Die finansiële state moet in ooreenstemming wees met internasionale beste praktyk.

(Hangende wysiging: Sub-a. (2) sal vervang word deur a. 14 van Wet No. 5 van 2018 met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(3) Die Adjunk-ouditeur-generaal moet binne twee maande ná die einde van 'n boekjaar die finansiële state vir daardie jaar voorlê aan die eksterne ouditeur wat ingevolge [artikel 39](#) aangestel is.

(4) Die eksterne ouditeur moet-

- (a) daardie state ouditeer; en
- (b) 'n auditverslag oor daardie state aan die Ouditeur-generaal voorlê binne twee maande ná ontvangs van die state vir ouditering, welke verslag ook 'n mening of gevolgtrekking moet bevat oor die gerapporteerde inligting met betrekking tot die prestasies van die Ouditeur-generaal aan die hand van vooraf neergelegde doelwitte.

(5) Die Ouditeur-generaal moet die jaarverslag, die finansiële state en die auditverslag oor daardie state aan die toesighoudingsmeganisme, en aan die Speaker vir tertafellegging in die Nasionale Vergadering, voorlê binne ses maande ná die einde van die boekjaar waarop hulle betrekking het.

(6) Indien die Ouditeur-generaal versuim om [subartikel \(5\)](#) na te kom, moet die Ouditeur-generaal onverwyld 'n skriftelike verduideliking aan die Nasionale Vergadering voorlê waarin die redes vir die vertraging uiteengesit word.

42. Boekjaar.-Die boekjaar van die Ouditeur-generaal duur van 1 April tot 31 Maart van die volgende jaar.

43. Finansiële verantwoordelikhede van die Adjunk-ouditeur-generaal.-(1) Die Adjunk-ouditeur-generaal is die rekenpligtige amptenaar in die administrasie van die Ouditeur-generaal.

(2) As rekenpligtige amptenaar, is die Adjunk-ouditeur-generaal verantwoordelik vir-

- (a) die bestuur van die finansiële administrasie van die Ouditeur-generaal;
- (b) alle inkomste en uitgawes van die Ouditeur-generaal; en
- (c) alle bates en die nakoming van alle verpligtings van die Ouditeur-generaal.

(3) Die Adjunk-ouditeur-generaal moet, vir die doeleindes van [subartikel \(2\)](#), alle redelike stappe doen om toe te sien dat-

- (a) volledige, betroubare en doeltreffende opgawes gehou word van alle inkomste en uitgawes en van alle bates, laste en finansiële transaksies van die Ouditeur-generaal;
- (b) die Ouditeur-generaal beskik oor en dat instandhouding geskied van-

- (i) doeltreffende, doelmatige en deursigtige stelsels van finansiële en risikobestuur en interne kontrole;
  - (ii) 'n stelsel van interne ouditering onder beheer en gesag van 'n ouditkomitee;
  - (iii) 'n gepaste stelsel van verkryging en verskaffing wat billik, regverdig, deursigtig, mededingend en kostedoeltreffend is; en
  - (iv) 'n stelsel vir behoorlike evaluering van alle belangrike kapitaalprojekte voordat 'n finale besluit oor 'n projek geneem word;
- (c) die middele van die Ouditeur-generaal doeltreffend, doelmatig, ekonomies en deursigtig aangewend word;
  - (d) alie gelde wat aan die Ouditeur-generaal verskuldig is, ingevorder word;
  - (e) onreëlmatige uitgawes, vrugtelose en verkwistende uitgawes en verliese as gevolg van misdadige optrede voorkom word;
  - (f) beskikbare bedryfskapitaal doeltreffend en ekonomies bestuur word;
  - (g) die bates van die Ouditeur-generaal doeltreffend bestuur, beveilig en in stand gehou word, en dat laste behoorlik beheer word;
  - (h) enige belasting, heffing, reg, pensioen, mediese hulpskema en ander statutêre verpligtings van die Ouditeur-generaal nagekom word;
  - (i) alle kontraktuele verpligtings van die Ouditeur-generaal nagekom en alle verskuldigde gelde binne die ooreengekome tydperk betaal word;
  - (j) enige onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes in die administrasie onverwyld skriftelik aan die Ouditeur-generaal gerapporteer word;
  - (k) dissiplinêre of, wanneer gepas, strafregtelike verrigtings ingestel word teen 'n personeellid wat na bewering 'n daad van finansiële wanbesteding ingevolge [artikel 46](#), 'n misdryf ingevolge [artikel 51](#) of 'n strafregtelike daad begaan het wat tot 'n verlies vir die Ouditeur-generaal aanleiding gee;
  - (l) alle tersaaklike finansiële oorwegings, met inbegrip van ordentlikheid, behoorlikheid, gereeldheid en waarde vir geld, in ag geneem word wanneer besluite geneem word wat die Ouditeur-generaal se fondse raak en, wanneer nodig, dat daardie oorwegings onder die aandag van die Ouditeur-generaal gebring word; en
  - (m) personeellede die bepalinge van hierdie Wet nakom.

(4) Indien die Adjunk-ouditeur-generaal nie in staat is om sy of haar verantwoordelikhede as rekenpligtige amptenaar na te kom nie, moet die Adjunk-ouditeur-generaal die onvermoë, tesame met die redes daarvoor, onverwyld skriftelik aan die Ouditeur-generaal rapporteer.

(5) Die Adjunk-ouditeur-generaal moet-

- (a) doeltreffende en gepaste stappe doen om oorbesteding te voorkom van die begroting bedoel in [artikel 38](#) of ter voorkoming van uitgawes wat nie ooreenkomstig die begroting geskied nie; en
- (b) aan die Ouditeur-generaal en die toesighoudingsmeganisme verslag doen oor alle wesentliche of ophande synde-
  - (i) onderverhaling van verskuldigde inkomste;
  - (ii) tekorte in inkomste waarvoor begroot is; en
  - (iii) oorbesteding van die begroting of uitgawes wat nie ooreenkomstig die begroting geskied nie.

(6) Die Adjunk-ouditeur-generaal dra die bykomende verantwoordelikhede as rekenpligtige amptenaar wat die Ouditeur-generaal van tyd tot tyd bepaal.

44. Finansiële verantwoordelikhede van ander personeellede.-Elke lid van die personeel van die Ouditeur-generaal wat verantwoordelikheid vir finansiële bestuur dra, moet alle redelike stappe binne sy of haar terrein van verantwoordelikheid doen om toe te sien dat-

- (a) die stelsel van finansiële bestuur en interne kontrole wat vir die administrasie ingestel is, noukeurig toegepas word;
- (b) die finansiële en ander hulpbronne van die Ouditeur-generaal doeltreffend, doelmatig, ekonomies en deursigtig benut word;
- (c) enige onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes, en verliese vanweë misdadige optrede, voorkom word;
- (d) alle inkomste aan die Ouditeur-generaal verskuldig, ingevorder word;

- (e) die bepalings van hierdie Wet, in die mate waarin dit op daardie personeellid van toepassing is, met inbegrip van delegering deur die Ouditeur-generaal of die Adjunk-ouditeur-generaal, nagekom word; en
- (f) die bates van die Ouditeur-generaal doeltreffend bestuur, beveilig en in stand gehou word, en dat laste behoorlik bestuur word.

45. Onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes.-(1) Sonder om aanspreeklikheid ingevolge die gemene reg of ander wetgewing te beperk-

- (a) is die Adjunk-ouditeur-generaal, behoudens [subartikel \(2\)](#), aanspreeklik vir onreëlmatige uitgawes of vrugtelose en verkwistende uitgawes wat opsetlik of nalatig aangegaan of deur die Adjunk-ouditeur-generaal gemagtig is; en
- (b) is 'n personeellid wat opsetlik of nalatig onreëlmatige uitgawes of vrugtelose en verkwistende uitgawes aangegaan het, vir daardie uitgawes aanspreeklik.

(2) Indien tot die Adjunk-ouditeur-generaal se kennis kom dat die Ouditeur-generaal 'n besluit geneem het wat, indien ten uitvoer gebring, waarskynlik sal lei tot onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes, is die Adjunk-ouditeur-generaal nie aanspreeklik vir sodanige daaropvolgende onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes nie, op voorwaarde dat die Adjunk-ouditeur-generaal die Ouditeur-generaal skriftelik verwittig dat daardie uitgawes waarskynlik onreëlmatig of vrugtelos en verkwistend sal wees.

(3) 'n Besluit van die Ouditeur-generaal om voort te gaan met die tenuitvoerlegging van die besluit vermeld in [subartikel \(2\)](#), asook die redes vir die besluit, moet skriftelik wees, en die Adjunk-ouditeur-generaal moet die eksterne ouditeur en die toesighoudingsmeganisme onverwyld daarvan in kennis stel.

(4) Die Adjunk-ouditeur-generaal moet die Ouditeur-generaal onverwyld skriftelik verwittig-

- (a) van enige onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes aangegaan in die administrasie van die Ouditeur-generaal;
- (b) of enige persoon aanspreeklik is of aan ondersoek onderwerp word vanweë sodanige onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes; en
- (c) van die stappe wat gedoen is-
  - (i) om sodanige uitgawes te verhaal of reg te stel; en
  - (ii) om herhaling van sodanige uitgawes te voorkom.

46. Finansiële wangedrag deur personeellede.-(1) Die Adjunk-ouditeur-generaal pleeg 'n daad van finansiële wangedrag indien die Adjunk-ouditeur-generaal opsetlik en nalatig-

- (a) versuim om te voldoen aan 'n vereiste gestel in [artikel 41 \(1\)](#) of [\(3\)](#) of [43](#); of
- (b) veroorsaak, toelaat of opdrag gee dat 'n ander persoon onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes aangaan.

(2) 'n Lid van die personeel van die Ouditeur-generaal pleeg 'n handeling van finansiële wangedrag indien daardie personeellid opsetlik of nalatig-

- (a) versuim om 'n plig uit te voer wat ingevolge [artikel 48](#) aan daardie personeellid gedelegeer word;
- (b) 'n vereiste van [artikel 44](#) oortree of versuim om daaraan te voldoen, of versuim om 'n voorwaarde van die delegering van 'n bevoegdheid of plig ingevolge [artikel 48](#) na te kom; of
- (c) onreëlmatige uitgawes of vrugtelose en verkwistende uitgawes aangaan of toelaat of iemand ander opdrag gee om dit aan te gaan.

(3) Ondanks enige ander wetgewing is finansiële wangedrag 'n grond vir ontslag of skorsing, of vir ander gepaste strafoptrede teen 'n personeellid in die administrasie.

47. Toepaslike regsbeslag vir dissiplinêre verrigtings.- 'n Aanklag van finansiële wangedrag teen die Adjunk-ouditeur-generaal of 'n ander personeellid moet ondersoek, verhoor en afgehandel word aan die hand van daardie persoon se diensvoorwaardes en enige toepaslike bepalings van die gedragskode bedoel in [artikel 12 \(3\) \(b\)](#).

HOOFSTUK 5 ALGEMEEN

48. Delegering van bevoegdhede en pligte.-(1) Die Ouditeur-generaal kan enige bevoegdheid en plig wat

ingevolge hierdie Wet of enige ander wetgewing aan die Ouditeur-generaal toegewys is, deleger aan-

- (a) die Adjunk-ouditeur-generaal;
- (b) 'n ander lid van die personeel van die Ouditeur-generaal; of
- (c) 'n gemagtigde ouditeur.

(2) Die Adjunk-ouditeur-generaal kan-

- (a) 'n bevoegdheid of plig wat ingevolge hierdie Wet aan die Adjunk-ouditeur-generaal toegewys is; of
- (b) 'n bevoegdheid of plig wat redelikerwys nodig is om die Adjunk-ouditeur-generaal te help om 'n plig uit te voer wat ingevolge hierdie Wet aan die Adjunk-ouditeur-generaal as rekenpligtige amptenaar toegewys is ten einde redelike stappe te doen om toe te sien dat 'n bepaalde resultaat verwesenlik word,

aan 'n ander personeellid deleger.

(3) 'n Delegering ingevolge [subartikel \(1\)](#) of [\(2\)](#)-

- (a) moet skriftelik wees;
- (b) is onderhewig aan enige beperkings, voorwaardes en voorskrifte deur die Ouditeur-generaal of die Adjunk-ouditeur-generaal opgelê;
- (c) kan die bevoegdheid insluit om verder te deleger;
- (d) ontdoen nie die Ouditeur-generaal of die Adjunk-ouditeur-generaal van die verantwoordelikheid met betrekking tot die uitoefening van die gedelegeerde bevoegdheid of die uitvoering van die gedelegeerde plig nie;
- (e) verhinder nie die uitoefening van die gedelegeerde bevoegdheid of uitvoering van die gedelegeerde plig deur die Ouditeur-generaal of die Adjunk-ouditeur-generaal nie; of
- (f) kan te eniger tyd teruggetrek word.

(4) Die Ouditeur-generaal of die Adjunk-ouditeur-generaal kan 'n besluit wat geneem is as gevolg van 'n delegering of 'n subdelegering ingevolge hierdie artikel bekragtig, wysig of herroep behoudens enige regte wat moontlik vanweë die besluit aan iemand toeval.

49. Beperking van aanspreeklikheid.-Die Ouditeur-generaal, die Adjunk-ouditeur-generaal, enige ander personeellid of enige gemagtigde ouditeur wat ingevolge hierdie Wet 'n bevoegdheid uitoefen of 'n plig uitvoer, is nie aanspreeklik vir verlies of skade wat voortspruit uit die uitoefening van daardie bevoegdheid gesag of die uitvoering van daardie plig te goeder trou nie.

50. Openbaarmaking van inligting.-Geen gemagtigde ouditeur, persoon wat 'n gemagtigde ouditeur bystaan, of lid van die personeel van die Ouditeur-generaal mag, sonder toestemming van die Ouditeur-generaal, inligting openbaar maak wat in die proses van 'n audit of in die uitvoering van pligte ingevolge hierdie Wet bekom is nie, anders as 'n auditverslag of ooreenkomstig [artikel 18 \(4\)](#).

51. Misdrywe en strafbepalings.-(1) Iemand is aan 'n misdryf skuldig indien daardie persoon-

- (a) 'n belemmernis is vir of sig bemoei met die Ouditeur-generaal of enige ander persoon wat 'n bevoegdheid uitoefen of 'n plig uitvoer ingevolge hierdie Wet;
- (b) weier of versuim om te voldoen aan 'n versoek van die Ouditeur-generaal of 'n gemagtigde ouditeur ingevolge [artikel 15](#);
- (c) vals of misleidende inligting verstrek in die voldoening aan 'n versoek van die Ouditeur-generaal of 'n gemagtigde ouditeur; of
- (d) [artikel 50](#) oortree.

(2) Die Adjunk-ouditeur-generaal, as rekenpligtige amptenaar, is aan 'n misdryf skuldig indien hy of sy-

- (a) opsetlik of op ernstig nalatige wyse-
  - (i) 'n bepaling van [artikel 41 \(1\)](#) of [\(3\)](#) of [43](#) oortree of versuim om daaraan te voldoen;
  - (ii) versuim om stappe te doen ten einde onreëlmatige of vrugtelose en verkwistende uitgawes te voorkom; of
  - (iii) versuim om stappe te doen om korruptiewe praktyke in die bestuur van die bates van die Ouditeur-generaal of in die ontvangs van geld te voorkom;

- (b) opsetlik die Ouditeur-generaal se eksterne ouditeur mislei of inligting van dié eksterne ouditeur weerhou in verband met enige aangeleentheid wat met die Ouditeur-generaal se administrasie verband hou; of
- (c) opsetlik vals of misleidende inligting verstrek in-
  - (i) die Ouditeur-generaal se finansiële state wat ingevolge [artikel 41 \(3\)](#) aan die eksterne ouditeur van die Ouditeur-generaal voorgelê word; of
  - (ii) die Ouditeur-generaal se jaarverslag.

(3) 'n Lid van die personeel van die Ouditeur-generaal aan wie 'n bevoegheid of 'n plig ingevolge [artikel 48](#) gedelegeer is, is aan 'n misdryf skuldig indien daardie amptenaar opsetlik, of op ernstig nalatige wyse, 'n voorwaarde van die delegering oortree of versuim om daaraan te voldoen.

(4) Iemand wat aan 'n misdryf ingevolge hierdie Wet skuldig bevind word, is strafbaar met 'n boete of met gevangenisstraf vir 'n tydperk van hoogstens 12 maande, of met beide 'n boete en sodanige gevangenisstraf.

52. Regulasies.-(1) Die Ouditeur-generaal kan regulasies uitvaardig met betrekking tot enige aangeleentheid wat die toepassing van hierdie Wet vergemaklik.

(1A) Die Ouditeur-generaal moet binne 90 dae ná die datum van die inwerkingtreding van die Wysigingswet op Openbare Oudit, 2018, regulasies uitvaardig oor-

- (a) die maatstawwe wat oorweeg moet word ten einde te bepaal hoe om sy of haar diskresie beoog in [artikel 4 \(3\)](#) uit te oefen;
- (b) die aard en kategorie van aangeleenthede ten opsigte waarvan 'n ondersoek of spesiale audit beoog in [artikel 5 \(1\) \(d\)](#) uitgevoer mag word;
- (c) die maatstawwe vir die verwysing van aangeleenthede beoog in [artikel 5 \(1A\)](#);
- (d) die proses, tydraamwerke en vorm vir die skriftelike en mondelinge vertoë beoog in [artikel 5B \(4\)](#) en (5); en
- (e) die vorm en inhoud van die sertifikaat van skuld uitgereik ingevolge [artikel 5B\(1\)](#).

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(1A\)](#) sal ingevoeg word deur [a. 15 \(a\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

(2) Ná oorlegpleging met die toesighoudingsmeganisme moet die Ouditeur-generaal enige regulasies wat ingevolge [subartikel \(1\)](#) uitgevaardig is, aan die Speaker voorlê vir tertafellegging in die Nasionale Vergadering.

(2) Na oorlegpleging met die toesighoudingsmeganisme moet die Ouditeur-generaal enige regulasies wat ingevolge [subartikels \(1\)](#) en [\(1A\)](#) uitgevaardig is, aan die Speaker voorlê vir tertafellegging in die Nasionale Vergadering.

(Hangende wysiging: [Sub-a. \(2\)](#) sal vervang word deur [a. 15 \(b\)](#) van [Wet No. 5 van 2018](#) met inwerkingtreding op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal - datum nie bepaal nie.)

(Datum van inwerkingtreding geproklameer te word)

53. Herroeping van wetgewing.-Behoudens [artikel 54](#) word die wetgewing vermeld in die tweede kolom van die tabel in [die Bylae](#) hierby herroep in die mate vermeld in die derde kolom.

54. Oorgangsbepalings.-(1) Met ingang van die datum van herroeping van die wetgewing bedoel in [artikel 53-](#)

- (a) bly die persoon wat onmiddellik voor die herroeping van sodanige wetgewing die Ouditeur-generaal was, die Ouditeur-generaal vir die onverstreke termyn waarvoor daardie persoon aangestel is;
- (b) bly die persoon wat onmiddellik voor die herroeping van sodanige wetgewing die Adjunk-ouditeur-generaal was, die Adjunk-ouditeur-generaal vir die onverstreke termyn waarvoor daardie persoon aangestel is;

- (c) word iemand wat onmiddellik voor die herroeping van sodanige wetgewing 'n werknemer van die Kantoor van die Ouditeur-generaal was, 'n werknemer van die Ouditeur-generaal; en
- (d) word alle fondse, bates, laste, regte en verpligtings van die Kantoor van die Ouditeur-generaal, met inbegrip van enige balans in die Ouditinkomstefonds, die fondse, bates, laste, regte en verpligtings van die Ouditeur-generaal.

(2) Die herroeping van die wetgewing bedoel in [artikel 53](#) het geen uitwerking op die diensvoorwaardes van 'n persoon bedoel in [subartikel \(1\) \(a\)](#), [\(b\)](#) of [\(c\)](#) nie, met inbegrip van alle opgehoopte pensioen-, verlof- of ander voordele waarop so iemand onmiddellik voor die herroeping van daardie wetgewing geregtig was nie, en so iemand bly onderworpe aan dieselfde diensvoorwaardes wat op daardie persoon van toepassing was onmiddellik voor die herroeping van daardie wetgewing, sonder onderbreking in daardie diensvoorwaardes.

(3) (a) Die Ouditkommissie, ingestel by die Ouditreëlingswet, 1992 ([Wet No. 122 van 1992](#)), bly voortbestaan totdat hierdie Wet op die datum vermeld in [artikel 55](#) in werking tree.

(b) [Paragraaf \(a\)](#) tree in werking op die datum van publisering van hierdie Wet.

55. Kort titel en inwerkingtreding.-Die Wet heet die Wet op Openbare Oudit, 2004, en tree in werking op 1 April 2004.

BYLAE
HERROEPING VAN WETGEWING

([Artikel 53](#))

<i>No. en jaar van Wet</i>	<i>Kort titel van Wet</i>	<i>Mate waarin herroep</i>
Wet Nr. 12 van 1995	Wet op die Ouditeur-generaal, 1995	In die geheel herroep
Wet Nr. 122 van 1992	Wet op Ouditreëlings, 1992	In die geheel herroep
Wet Nr. 1 van 1999	Wet op Openbare Finansiële Bestuur, 1999	Artikels 58, 59, 60, 61 en 62 word hierby herroep

**WYSIGINGSWET OP OPENBARE OUDIT WET
NO. 5 VAN 2018**

[GOEDGEKEUR OP 18 NOVEMBER 2018]
[DATUM VAN INWERKINGTREDING GEPROKLAMEER TE WORD]

(Engelse teks deur die President geteken)

Hierdie Wet is opgedateer om <i>Staatskoerant</i> 42045 gedateer 20 November 2018.
--

WET

Tot wysiging van die Wet op Openbare Oudit, 2004, ten einde sekere omskrywings te skrap en nuwe omskrywings in te voeg; om voorsiening te maak vir sekerheid rakende die diskresie van die Ouditeur-generaal ten opsigte van sekere oudits; die Ouditeur-generaal te magtig om prestasie-oudits te onderneem en audit- of auditverwante dienste aan 'n internasionale vereniging, instansie, instelling of organisasie te verskaf; voorsiening te maak vir die Ouditeur-generaal om wesenlike onreëlmatighede wat vermoedelik voortspruit uit 'n audit wat ingevolge hierdie Wet uitgevoer is vir ondersoek na 'n tersaaklike openbare instansie te verwys; die Ouditeur-generaal te bemagtig om gepaste regstellende stappe te doen; voorsiening te maak dat die Ouditeur-generaal 'n skuldsertifikaat uitreik waar 'n rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag versuim het om verliese van 'n verantwoordelike persoon te verhaal en die betrokke uitvoerende gesag opdrag te gee om die skuld in te vorder; voorsiening te maak vir die instelling, bevoegdhede en funksies van 'n vergoedingskomitee; voorsiening te maak vir oorlegpleging tussen die Onafhanklike Kommissie vir die Vergoeding van Staatsamptenare endie vergoedingskomitee; voorsiening te maak vir bykomende verslagdoenings-vereistes; voorsiening te maak vir die afhandeling van sekere oortollige auditgelde as 'n direkte las teen die Nasionale Inkomstefonds; die bepalings met betrekking tot die aanstelling van 'n auditkomitee vir die Ouditeur-generaal te hersien; voorsiening te maak dat die Ouditeur-generaal regulasies uitvaardig oor spesifieke aangeleenthede; sekere uitdrukkings te vervang; en voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee verband hou.

DAAR WORD BEPAAL deur die Parlement van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg-

1. Wysiging van [artikel 1](#) van [Wet 25 van 2004](#), soos gewysig deur [artikel 14](#) van [Wet 22 van 2014](#).-Artikel 1 van die Wet op Openbare Oudit, 2004 ([Wet No. 25 van 2004](#)) (hierna die "Hoofwet" genoem), word hierby gewysig-

(a) deur na die omskrywing van "provinsiale tesourie" die volgende omskrywings in te voeg-

" **'rekenpligtige beampte'** 'n persoon omskryf as 'n rekenpligtige beampte in die Wet op Openbare Finansiële Bestuur of die Wet op Munisipale Finansiële Bestuur, of enige persoon wat ingevolge 'n ander wet as 'n rekenpligtige beampte aangewys is, na gelang van die geval;

'rekenpligtige entiteit' 'n rekenpligtige entiteit waarna in [artikel 188 \(1\) \(c\)](#) van [die Grondwet](#) verwys word;

'rekenpligtige gesag' 'n instansie of persoon wat as rekenpligtige gesag in die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, of enige instansie of persoon wat as rekenpligtige gesag ingevolge enige ander wet, aangewys is, na gelang van die geval;"

(b) deur na die omskrywing van "ouditgelde" die volgende omskrywing in te voeg-

" **'Auditing Profession Act'** die "Auditing Profession Act, 2005" (Wet No. 26 van 2005);";

(c) deur na die omskrywing van "geouditeerde" die volgende omskrywing in te voeg-

" **'Grondwet'** [die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1996](#);"

(d) deur na die omskrywing van "Adjunk-ouditeur-generaal" die volgende omskrywing in te voeg-

" **'uitvoerende gesag'** die uitvoerende gesag soos bepaal in enige tersaaklike wetgewing wat van toepassing is op 'n geouditeerde;"

(e) deur na die omskrywing van "wetgewer" die volgende omskrywing in te voeg-

" **'wesentliche onreëlmatigheid'** enige nie-nakoming of oortreding van wetgewing, bedrog, diefstal of skending van 'n fidusiële plig wat geïdentifiseer is tydens 'n oudit wat kragtens hierdie Wet uitgevoer is, wat 'n wesentliche finansiële verlies, misbruik van of verlies aan 'n wesentliche openbare hulpbron of wesentliche skade aan 'n openbare sektor-instelling of die algemene publiek, tot gevolg gehad het of waarskynlik tot gevolg sal hê;"

(f) deur na die omskrywing van "toesighoudingsmeganisme" die volgende omskrywing in te voeg-

" **'voorgeskryf'** voorgeskryf deur regulasie wat ingevolge artikel 52 uitgevaardig is;"

(g) deur die omskrywing van "Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs" te skrap;

(h) deur die volgende omskrywing na die omskrywing van "tersaaklike wetgewer" in te voeg-

" **'vergoedingskomitee'** die vergoedingskomitee ingestel ingevolge artikel 5 (2) (bA);"; en

(i) deur na die omskrywing van "grondwetlike instelling" die volgende omskrywing in te voeg-

" **'hierdie Wet'** ook die regulasies."

2. Wysiging van [artikel 4](#) van [Wet 25 van 2004](#).-Artikel 4 van die Hoofwet word hierby gewysig-

(a) deur na subartikel (3) die volgende subartikel in te voeg-

"(3A) Die diskresie van die Ouditeur-generaal soos beoog in sub-artikel (3) is van toepassing op enige openbare entiteit in subartikel (3) (a) beoog en enige ander inrigting in subartikel (3) (b) beoog wat aan voorgeskrewe maatstawwe voldoen."; en

(b) deur subartikel (4) deur die volgende subartikel te vervang-

"(4) In die geval van enige botsing tussen hierdie artikel en enige ander wetgewing is hierdie artikel deurslag-gewend."

3. Wysiging van [artikel 5](#) van [Wet 25 van 2004](#).-Artikel 5 van die Hoofwet word hierby gewysig-

(a) deur subartikel (1) deur die volgende subartikel te vervang-

"(1) Die Ouditeur-generaal kan, teen betaling en sonder om die rol van die Ouditeur-generaal as onafhanklike ouditeur in die gedrang te bring-

(a) aan 'n geouditeerde bedoel in artikel 4 (1) of (3), of aan 'n ander liggaam, ouditverwante dienste verskaf wat normaalweg deur 'n opperste ouditinstelling uitgevoer word, op voorwaarde dat-

(i) geen dienste verskaf mag word in verband met 'n aangeleentheid wat moontlik later deur die Ouditeur-generaal geouditeer moet word nie;

- (ii) sodanige diens nie regstreeks die formulering van beleid tot gevolg sal hê nie; en
  - (iii) volledige en behoorlike openbaarmaking van sodanige dienste moet wees ingevolge artikel 10 (1) (b) sal geskied;
  - (aA) 'n toepaslike oudit van enige inrigting doen waarna verwys word in artikel 4 (1) of (3) om te bepaal of toepaslike en toereikende maatreëls in werking gestel is om te verseker dat hulpbronne ekonomies verkry word en doeltreffend en doelmatig aangewend word;
  - (aB) oudit-en ouditverwante dienste verskaf wat gewoonlik deur 'n onafhanklike ouditinstelling vir 'n internasionale vereniging, instansie, instelling of organisasie gedoen word, op voorwaarde dat-
    - (i) sodanige dienste nie-
      - (aa) die doeltreffendheid van die Ouditeur-generaal kompro-mitteer nie;
      - (bb) onnodige druk op die hulpbronne van die Ouditeur-generaal plaas nie; of
      - (cc) afbreuk doen aan die grondwetlike funksies van die Ouditeur-generaal nie; en
    - (ii) daar ingevolge artikel 10 (1) (b) volledige en behoorlike openbaarmaking van sodanige dienste moet wees;
  - (b) raad en steun verleen aan 'n wetgewer of enige van sy komitees buite die bestek van die Ouditeur-generaal se normale ouditerings-en rapporteringsfunksies;
  - (c) kommentaar lewer in 'n verslag oor enige reaksies van 'n geouditeerde op gerapporteerde ouditbevindings of op 'n verslag van 'n wetgewer voortspruitend uit dié se hersiening van 'n ouditverslag; of
  - (d) 'n gepaste ondersoek of spesiale oudit doen van 'n instelling bedoel in artikel 4 (1) of (3) indien die Ouditeur-generaal dit in die openbare belang ag, of nà ontvangs van 'n klage of versoek.";
- (b) deur na subartikel (1) die volgende subartikels in te voeg-
- "(1A) Die Ouditeur-generaal mag, soos voorgeskryf, enige wesentlike onreëlmatigheid wat tydens 'n oudit kragtens hierdie Wet gedoen is, verwys na 'n tersaaklike openbare instansie vir ondersoek, en die tersaaklike openbare instansie moet die Ouditeur-generaal op hoogte hou van die vordering en die finale uitslag van die ondersoek.
- (1B) Die Ouditeur-generaal het die bevoegdheid om-
- (a) enige gepaste regstellende stappe te doen; en
  - (b) 'n skuldsertifikaat uit te reik, soos voorgeskryf, waar 'n reken-pligtige beampte of rekenpligtige gesag versuim het om te voldoen aan regstellende stappe, soos uiteengesit in Deel 1A van hierdie Hoofstuk.";
- (c) deur subartikel (2) deur die volgende subartikel te vervang-
- "(2) Die Ouditeur-generaal, benewens subartikels (1), (1A) en (1B)-
- (a) kan nasionaal en internasionaal met persone, instellings en verenigings saamwerk;
  - (b) kan raadgevende en ander strukture buite die administrasie van die Ouditeur-generaal aanstel om die Ouditeur-generaal van gespesialiseerde raad te dien;
  - (bA) moet 'n vergoedingskomitee instel wat uit minstens drie en hoogstens vyf lede bestaan waarvan die meerderheid nie in diens van die Ouditeur-generaal mag wees nie en wat toepaslik gekwalifiseerd moet wees en ondervinding moet hê in menslike hulpbronpraktyke, met inbegrip van vergoedingspraktyke, om aanbevelings te doen aan-
    - (i) die Onafhanklike Kommissie oor die salaris, toelaes en voordele van die Ouditeur-generaal; en
    - (ii) die Ouditeur-generaal oor die diensvoorwaardes, die vergoeding, toelaes en voordele van die werknemers van die Ouditeur-generaal soos beoog in artikel 34;
  - (bB) moet 'n voorsitter van die vergoedingskomitee aanstel uit die lede soos in paragraaf (bA) beoog, wat nie in diens van die Ouditeur-generaal mag wees nie; en
  - (c) kan enige ander ding doen wat nodig is om die rol van die Ouditeur-generaal op doeltreffende wyse te vervul."

4. Invoeging van Deel 1A in [Hoofstuk 2 van Wet 25 van 2004](#).-Die volgende deel word hierby in Hoofstuk 2 na Deel 1 van die Hoofwet ingevoeg-

"DEEL 1A
REGSTELLENDEN STAPPE

Doen van regstellende stappe

5A. (1) Die Ouditeur-generaal moet binne 'n redelike tydperk ná die uitreiking van 'n ouditverslag ingevolge artikel 20 nagaan of die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag die aanbevelings vervat in die

ouditverslag met betrekking tot enige wesenlike onreëlmatigheid in werking gestel het binne die tydraamwerk soos uiteengesit in die ouditverslag.

(2) Indien die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag versuim het om die aanbevelings vervat in die ouditverslag bedoel in subartikel (1) in werking te stel, moet die Ouditeur-generaal gepaste toepaslike regstellende stappe doen om aandag te skenk betreffende die versuim om die aanbevelings in werking te stel.

(3) Waar 'n wesenlike onreëlmatigheid 'n finansiële verlies vir die Staat tot gevolg gehad het en die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag versuim het om die aanbevelings vervat in die ouditverslag waarna in subartikel (1) verwys word, in werking te stel, moet die regstellende stappe deur die Ouditeur-generaal ingevolge subartikel (2) 'n lasgewing aan die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag insluit om die bedrag van die verlies te bepaal, indien dit nog nie bepaal is nie, en om sodanige verlies te verhaal van die verantwoordelike persoon, soos vereis ingevolge enige toepaslike wetgewing.

Versuim om te voldoen aan bepaalde regstellende stappe

5B. (1) Behoudens subartikels (4) en (5), waar die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag versuim het om die regstellende optrede bedoel in artikel 5A(3) in werking te stel, moet die Ouditeur-generaal 'n skuld-sertifikaat uitreik, soos voorgeskryf, aan die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag, wat vereis dat die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag die bedrag wat in die skuld-sertifikaat gespesifiseer word aan die Staat moet terugbetaal.

(2) Die Ouditeur-generaal moet 'n afskrif van die skuld-sertifikaat, waarna in subartikel (1) verwys, aan die verantwoordelike uitvoerende gesag voorlê om die bedrag wat in die skuld-sertifikaat gespesifiseer is, van die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag in te vorder ingevolge die skuldherstelproses van toepassing op die uitvoerende gesag.

(3) Die uitvoerende gesag moet die Ouditeur-generaal in kennis stel van vordering wat gemaak is deur die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag met die invordering van die bedrag wat geskuld word.

(4) Die Ouditeur-generaal moet, waar bepaal moet word of 'n skuld-sertifikaat ingevolge subartikel (1) uitgereik moet word, die skriftelike verdoë, soos voorgeskryf, ontvang van die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag oorweeg, en mag-

- (a) die vordering of resultate van die ondersoek wat deur die Ouditeur-generaal ingevolge artikel 29 ingestel is;
- (b) die vordering of resultate van enige ondersoek wat in artikel 5 (1A) beoog word; of
- (c) enige ander tersaaklike faktor,

behoorlik in ag neem.

(5) Indien die Ouditeur-generaal steeds van plan is om die skuld-sertifikaat uit te reik na oorweging van die skriftelike verdoë, moet die Ouditeur-generaal-

- (a) die rekenpligtige beampte of rekenpligtige gesag 'n geleentheid bied om, soos voorgeskryf, 'n mondelinge voorlegging te doen aan 'n raadgewende struktuur wat ingevolge artikel 5 (2) (b) vir dié doel ingestel is; en
- (b) die skriftelike aanbevelings van die raadgewende struktuur bedoel in paragraaf (a) oorweeg voordat die sertifikaat uitgereik word.

(6) Die Ouditeur-generaal moet 'n afskrif van die skuld-sertifikaat ingevolge subartikel (1) uitgereik aan die betrokke wetgewer vir tertafel-legging in die tersaaklike wetgewer voorlê."

5. Wysiging van [artikel 7 van Wet 25 van 2004](#), soos gewysig deur [artikel 15 van Wet 22 van 2014](#).- Artikel 7 van die Hoofwet word hierby gewysig deur subartikel (1A) deur die volgende subartikel te vervang-

"(1A) Die Onafhanklike Kommissie moet by die ondersoek of oorweging van die salaris, toelaes en voordele van die Ouditeur-generaal, oorleg pleeg met-

- (a) die kabinetslid wat verantwoordelik is vir finansies; en
- (b) die vergoedingskomitee soos beoog in artikel 5 (2) (bA) en enige aanbevelings van die vergoedingskomitee oorweeg."

6. Wysiging van [artikel 10 van Wet 25 van 2004](#).- Artikel 10 van die Hoofwet word hierby gewysig-

- (a) deur in subartikel (1) [paragraaf \(b\)](#) deur die volgende paragraaf te vervang-
"(b) die kategorieë dienste wat verskaf word ingevolge artikel 5 (1) (a), (aA) en (aB);";
- (b) deur in subartikel (1) die woord "en" aan die einde van [paragraaf \(c\)](#) te skrap; en
- (c) deur in subartikel (1) die punt aan die einde van paragraaf (d) deur 'n kommapunt te vervang en deur die volgende paragrawe ná paragraaf (d) by te voeg-
"(e) enige aangeleenthede bedoel vir ondersoek ingevolge artikel 5 (1A);
(f) enige regstellende stappe gedoen ingevolge artikel 5A(2); en
(g) enige skuld-sertifikaat uitgereik ingevolge artikel 5B(1)."

7. Wysiging van [artikel 12 van Wet 25 van 2004](#).-Artikel 12 van die Hoofwet word hierby gewysig deur in subartikel (3)paragraaf (b) deur die volgende paragraaf te vervang-

"(b) na oorlegpleging met die toesighoudingsmeganisme 'n gedragskode vir gemagtigde ouditeurs uitvaardig, wat uiteen-sit-".

8. Wysiging van [artikel 13 van Wet 25 van 2004](#).-Artikel 13 van die Hoofwet word hierby gewysig-

(a) deur in subartikel (1)[paragraaf \(b\)](#) deur die volgende paragraaf te vervang-

"(b) die frekwensie, aard en die omvang van sodanige oudits bepaal; en"; en

(b) deur ná subartikel (1) die volgende subartikel in te voeg-

"(1A) Die Ouditeur-generaal moet die Nasionale Tesourie jaarliks raadpleeg oor die aangeleenthede bedoel in subartikel (1) (b) om die vasstelling van ouditgelde ingevolge artikel 23 te fasiliteer."

9. Wysiging van [artikel 20 van Wet 25 van 2004](#).-Artikel 20 van die Hoofwet word hierby gewysig-

(a) deur subartikel (2) deur die volgende subartikel te vervang-

"(2) 'n Ouditverslag moet 'n weerspieëling lewer van die menings en uitsprake wat vereis word deur enige wetgewing van toepassing op die geouditeerde en wat die onderwerp van die audit uitmaak, en moet 'n mening, gevolgtrekking of bevindinge weer-spieël oor-

- (a) die finansiële state van die geouditeerde ooreenkomstig die toepaslike finansiële verslagdoeningsraamwerk en wetgewing;
- (b) nakoming van wetgewing van toepassing op finansiële aangeleenthede, finansiële bestuur en ander verwante aangeleenthede; en
- (c) gerapporteerde prestasie van die geouditeerde aan die hand van vooraf neergelegde doelwitte."; en

(b) deur die volgende subartikel na subartikel (3) by te voeg-

"(4) 'n Ouditverslag mag aanbevelings bevat sodat aandag geskenk kan word aan enige aangeleentheid wat in subartikel (2) geopper word."

10. Wysiging van [artikel 23 van Wet 25 van 2004](#).- Artikel 23 van die Hoofwet word hierby gewysig-

(a) deur subartikel (6) deur die volgende subartikel te vervang-

"(6) Behoudens subartikel (7), indien-

- (a) die ouditgelde van 'n geouditeerde, behalwe 'n departement soos omskryf in [artikel 1](#) van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur, een persent van die totale lopende en kapitaalbesteding van sodanige geouditeerde vir die tersaaklike boekjaar oorskry; en-
- (b) die Nasionale Tesourie-
  - (i) geraadpleeg is, soos vereis deur subartikel (1); en
  - (ii) van mening is dat die ouditeur finansiële probleme ervaar ten einde sodanige oorskot te vereffen,

moet sodanige oorskot ingevolge die Wet wat die betaling van die dekking as 'n direkte las teen die Nasionale Inkomstefonds magtig, gevorder word."; en

(b) deur die volgende subartikel na subartikel (6) by te voeg-

"(7) (a) Die Ouditeur-generaal en die Nasionale Tesourie moet skriftelik ooreenkom op-

- (i) die jaarlikse datum van oorlegpleging in artikel 13 (1A) en subartikel (1) bedoel;
- (ii) die maatstawwe wat toegepas moet word ten einde te bepaal of 'n ouditeur finansiële probleme ervaar soos beoog in subartikel (6) (b) (ii); en
- (iii) 'n proses ten einde 'n raming te bepaal betreffende die fondse wat jaarliks benodig word as 'n direkte las vir die ouditfooie waarna in subartikel (6) verwys word, saamgelees met die Wet wat die oorskot as direkte las teen die Nasionale Inkomstefonds magtig.

(b) Indien die Ouditeur-generaal en die Nasionale Tesourie versuim om binne ses maande na die inwerkingtreding van hierdie subartikel 'n skriftelike ooreenkoms aan te gaan, moet die toesighoudende meganisme, na oorlegpleging met die Ouditeur-generaal en die Nasionale Tesourie, die jaarlikse datum vir oorlegpleging bepaal, en die kriteria om vas te stel of 'n geouditeerde finansiële probleme ervaar en die proses ten einde die geraamde fondse te bepaal na verwys in [paragraaf \(a\)](#).

(c) Die jaarlikse datum van oorlegpleging, die kriteria om te bepaal of 'n geouditeerde finansiële probleme ervaar of die proses waarvolgens ingevolge [paragraaf \(a\)](#) ooreengekom is of wat deur die toesighoudende meganisme ingevolge [paragraaf \(b\)](#) bepaal is, kan skriftelik deur die Ouditeur-generaal en die Nasionale Tesourie gewysig word."

11. Wysiging van artikel 27 van Wet 25 van 2004.-Artikel 27 van die Hoofwet word hierby gewysig deur subartikel (1) deur die volgende subartikel te vervang-

"(1) 'n Ouditeur aangestel ingevolge artikel 25 (1) (b), moet die ampspligte van ouditeur uitvoer ingevolge die Wet op die Ouditberoep en enige ander toepaslike wetgewing."

12. Wysiging van artikel 34 van Wet 25 van 2004.-Artikel 34 van die Hoofwet word hierby gewysig deur subartikel (3) deur die volgende subartikel te vervang-

"(3) (a) Persone ingevolge hierdie artikel aangestel, is onderhewig aan die diensvoorwaardes wat deur die Ouditeur-generaal bepaal word en word die besoldiging, toelaes en voordele betaal wat die Ouditeur-generaal bepaal, onderworpe aan artikel 35 en ná oorweging van die aanbevelings van die vergoedingskomitee.

(b) Diensvoorwaardes beoog in paragraaf (a) moet ooreenstem met die basiese waardes en beginsels uiteengesit in [artikel 195](#) van [die Grondwet](#)."

13. Wysiging van artikel 40 van Wet 25 van 2004.-Artikel 40 van die Hoofwet word hierby gewysig deur subartikel (1) deur die volgende subartikel te vervang-

"(1) Die Ouditeur-generaal moet-

- (a) 'n ouditkomitee beoog in artikel 43 (3) (b) (ii) instel; en
- (b) die lede van die ouditkomitee aanstel."

14. Wysiging van artikel 41 van Wet 25 van 2004.-Artikel 41 van die Hoofwet word hierby gewysig deur subartikel (2) deur die volgende subartikel te vervang-

"(2) Die finansiële state moet in ooreenstemming wees met internasionale beste praktyk."

15. Wysiging van artikel 52 van Wet 25 van 2004.-Artikel 52 van die Hoofwet word hierby gewysig-

(a) deur na subartikel (1) die volgende subartikel in te voeg-

"(1A) Die Ouditeur-generaal moet binne 90 dae ná die datum van die inwerkingtreding van die Wysigingswet op Openbare Oudit, 2018, regulasies uitvaardig oor-

- (a) die maatstawwe wat oorweeg moet word ten einde te bepaal hoe om sy of haar diskresie beoog in artikel 4 (3) uit te oefen;
- (b) die aard en kategorie van aangeleenthede ten opsigte waarvan 'n ondersoek of spesiale oudit beoog in artikel 5 (1) (d) uitgevoer mag word;
- (c) die maatstawwe vir die verwysing van aangeleenthede beoog in artikel 5 (1A);
- (d) die proses, tydraamwerke en vorm vir die skriftelike en mondelinge vertoë beoog in artikel 5B (4) en (5); en
- (e) die vorm en inhoud van die sertifikaat van skuld uitgereik ingevolge artikel 5B(1)."; en

(b) deur subartikel (2) deur die volgende subartikel te vervang-

"(2) Na oorlegpleging met die toesighoudingsmeganisme moet die Ouditeur-generaal enige regulasies wat ingevolge subartikels (1) en (1A) uitgevaardig is, aan die Speaker voorlê vir tertaaflegging in die Nasionale Vergadering."

16. Wysiging van sekere uitdrukkings in Wet 25 van 2004.-Die Hoofwet word hierby gewysig-

(a) deur die uitdrukking "Wet op Openbare Rekenmeesters en Ouditeurs", waar dit ook al voorkom, deur die uitdrukking "Wet op die Ouditberoep" te vervang; en

(b) deur die uitdrukking "uitvoerende gesag binne in die betekenis van die Wet op Openbare Finansiële Bestuur", waar dit ook voorkom, deur die uitdrukking "uitvoerende gesag" te vervang.

17. Wysiging van rangskikking van artikels.-Die rangskikking van artikels van die Hoofwet word hierby gewysig deur die invoeging van die volgende Deel ná die opskrif by [artikel 5](#)-

"DEEL 1A
REGSTELLEDE STAPPE

5A. Doen van regstellende stappe

5B. Versuim om te voldoen aan bepaalde regstellende stappe".

18. Kort titel en inwerkingtreding.-(1) Hierdie Wet heet die Wysigingswet op Openbare Oudit, 2018, en, onderhewig aan [subartikels \(2\)](#) en [\(3\)](#), tree in werking op 'n datum deur die President by proklamasie in die *Staatskoerant* bepaal.

(2) [Artikel 5](#) van hierdie Wet tree in werking op die datum waarop die Wysigingswet op Wette Rakende Bepaling van Besoldiging van Ampsbekleërs van Onafhanklike Grondwetlike Instellings, 2014 ([Wet No. 22 van 2014](#)), in werking tree of op die datum beoog in [subartikel \(1\)](#), welke datum ook al die laaste is.

(3) Artikel 10 van hierdie Wet tree in werking wanneer die Wet beoog in artikel 23 (6) van die Hoofwet (soos gewysig deur hierdie Wet) van krag word.